

Fédération Internationale
de Basketball

FIBA

International Basketball
Federation

We Are Basketball

Международна федерация по баскетбол – ФИБА

Национална аматьорска лига по баскетбол – НАЛБ

Официални баскетболни правила 2014

Официални ТЪЛКУВАНИЯ

Възприети от

Централното бюро на ФИБА

Барселона, Испания, 2 февруари 2014 г.

В сила от 1 февруари 2015 г.

Тълкуванията, представени в този документ, са **Официалните тълкувания на ФИБА на Официалните баскетболни правила 2014 на ФИБА** и са в сила от 1 февруари 2015 година. Когато тълкуванията в този документ се различават от тълкуванията в по-ранни издания на **Официалните тълкувания на ФИБА**, този документ е валиден.

Официалните баскетболни правила на ФИБА се одобряват от Централното бюро на ФИБА и периодично се променят от Техническата комисия на ФИБА.

Правилата са направени колкото е възможно по-ясни и разбираеми, но те изразяват по-скоро принципи, отколкото игрови ситуации. Те обаче не могат да покрият големия брой специфични казуси, които могат да се случат по време на баскетболна среща.

Целта на този документ е да превърне принципите и понятията от правилника в практически и конкретни ситуации, които могат да се случат по време на обикновена баскетболна среща.

Тълкуванията на различните ситуации могат да стимулират разсъждения у съдиите и по този начин да вдъхновят подробно изучаване на самия правилник.

Официалните баскетболни правила на ФИБА остават основния документ, управляващ баскетбола на ФИБА. Въпреки това, старши съдията има пълното право да взема решения по всички въпроси, които не са конкретно засегнати в Официалните баскетболни правила на ФИБА или в изложените по-долу Официални тълкувания на ФИБА.

За уеднаквяване на тези тълкувания отбор „А“ (първоначално) е отборът в нападение, а „отбор Б“ е отборът в защита. А1-А5 и Б1-Б5 са състезатели; А6-А12 и Б6-Б12 са заместници.

Чл. 5 СЪСТЕЗАТЕЛИ – НАРАНЯВАНЕ

5-1 **Принцип.** Ако състезател е наранен или изглежда наранен и поради това треньорът, помощник-треньорът, заместник или който и да е друг от персонала на отборната скамейка на същия отбор влезе на игралното поле, се счита, че този състезател е получил помощ, като няма значение дали в действителност му е била оказана помощ.

5-2 **Пример:** Изглежда, че А1 е контузил глезена си и играта е спряна.

- (а) Лекарят на отбор А влиза на игралното поле и обработва наранения глезен на А1.
- (б) Лекарят на отбор А влиза на игралното поле, но А1 вече се е възстановил.
- (в) Треньорът на отбор А влиза на игралното поле, за да прецени каква е степента на нараняването на А1.
- (г) Помощник-треньорът на отбор А, заместник от отбор А или придружител на отбор А влиза на игралното поле, но не оказва помощ на А1.

Тълкуване: При всички случаи се счита, че А1 е получил помощ, поради което трябва да бъде заменен.

5-3 **Принцип.** Няма ограничение за времето за извеждането на сериозно наранен състезател от игралното поле, ако според лекар извеждането е опасно за състезателя.

5-4 **Пример:** А1 е сериозно наранен и играта е спряна за около 15 минути, защото лекарят смята, че извеждането от игралното поле би било опасно за състезателя.

Тълкуване: Лекарското мнение определя времето за извеждането на наранения състезател от игралното поле. След смяната играта трябва да продължи без каквато и да е санкция.

5-5 **Принцип.** Ако състезател е наранен, кърви или има открита рана и не може да продължи да играе незабавно (в рамките на приблизително 15 секунди), той трябва да бъде заменен. Ако бъде дадено едноминутно прекъсване на който и да е отбор в същия период на спряно време и състезателят се възстанови по време на едноминутното прекъсване, той може да остане в игра само ако сигналът на секретаря за едноминутното прекъсване е прозвучал, преди съдия да е поканил с жест заместник да стане състезател.

5-6 **Пример:** А1 е наранен и играта е спряна. Тъй като А1 не може да продължи да играе незабавно, съдия дава сигнал със свирката си и прави общоприетия жест за смяна. Треньорът на отбор А (треньорът на отбор Б) иска едноминутно прекъсване:

- (а) преди заместник на А1 да е влязъл в игра.
- (б) след като заместник на А1 е влязъл в игра.

След края на едноминутното прекъсване изглежда, че А1 се е възстановил и иска да остане в игра.

Тълкуване:

- (а) Едноминутното прекъсване се дава и ако А1 се възстанови по време на едноминутното прекъсване, той може да продължи да играе.
- (б) Едноминутното прекъсване се дава, но заместник на А1 вече е влязъл в игра. Поради това А1 не може да влезе отново в игра, преди играта да бъде отново спряна, след като е имало период от време, в който часовникът за игра е бил пуснат.

5-7 **Принцип.** Състезатели, които са били определени от треньора си да започнат срещата или получат външна помощ между наказателни удари, могат да бъдат заменени в случай на нараняване. В този случай, на противниковия отбор се разрешава да замени същия брой състезатели, ако пожелае.

5-8 **Пример:** А1 е фаулиран от Б1 и трябва да изпълни 2 наказателни удара. След първия наказателен удар съдиите откриват, че А1 кърви и той е заменен от А6, който трябва да изпълни втория наказателен удар. Отбор Б отправя искане да замени 2-ма състезатели.

Тълкуване: Отбор Б има право да замени само 1 състезател.

5-9 Пример: А1 е фаулиран от Б1 и трябва да изпълни 2 наказателни удара. След първия наказателен удар съдиите откриват, че Б3 кърви. Б3 е заменен от Б6, а отбор А отправя искане да замени 1 състезател.

Тълкуване: Отбор А има право да замени 1 състезател.

Чл. 7 ТРЕНЬОРИ – ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ

7-1 Принцип. Най-малко 20 минути преди определения начален час на срещата всеки треньор или негов представител трябва да предостави на секретаря списък, съдържащ имената и съответстващите номера на членовете на отбора, които имат право да вземат участие в срещата, както и имената на капитана на отбора, на треньора и на помощник-треньора.

Треньорът носи лична отговорност за съответствието между имената на състезателите и номерата на фланелките им. Най-малко 10 минути преди определения начален час на срещата треньорът трябва да потвърди съгласието си с номерата и имената на членовете на отбора и имената на треньора, помощник-треньора и капитана, като подпише протокола.

7-2 Пример: В определеното време отбор А предоставя на секретаря списъка на отбора. Номерата на 2-ма състезатели не съвпадат с номерата на фланелките им или името на състезател не е вписано в протокола. Това е открито:

- (а) преди началото на срещата.
- (б) след началото на срещата.

Тълкуване:

- (а) Погрешните номера се поправят или името на състезателя се вписва в протокола без каквато и да е санкция.
- (б) Старши съдията спира играта в подходящ момент, в който да не се отнема предимство на някой отбор. Погрешните номера се поправят без каквато и да е санкция. Името на състезателя обаче не може да бъде добавено в протокола.

7-3 Принцип. Най-малко 10 минути преди определения начален час на срещата всеки треньор трябва да обяви 5-имата състезатели, които ще започнат срещата. Преди началото на срещата секретарят трябва да провери дали има грешка, свързана с тези 5-има състезатели и ако е така, трябва да уведоми намиращия се най-близо съдия възможно най-бързо. Ако грешката е открита преди началото на срещата, трябва да бъде направена корекция на 5-имата започващи срещата състезатели. Ако грешката е открита след началото на срещата, тя се пренебрегва.

7-4 Пример: Открито е, че 1 от състезателите на игралното поле не е 1 от обявените 5-има състезатели, които трябва да започнат срещата. Това се случва:

- (а) преди началото на срещата.
- (б) след началото на срещата.

Тълкуване:

- (а) Състезателят трябва да бъде заменен без каквато и да е санкция от 1 от 5-имата състезатели, които е трябвало да започнат срещата.

- (б) Грешката се пренебрегва и играта продължава без каквато и да е санкция.

Чл. 8 ВРЕМЕТРАЕНЕ НА ИГРАТА, РАВЕН РЕЗУЛТАТ И ПРОДЪЛЖЕНИЯ

8-1 **Принцип.** Интервал в играта започва:

- 20 минути преди определения начален час на срещата.
- Когато прозвучи сигналът на часовника за игра за края на периода.

8-2 **Пример:** А1, който е в положение на стрелба, е фаулиран от Б1 едновременно с прозвучаването на сигнала на часовника за игра за края на периода и трябва да изпълни 2 наказателни удара.

Тълкуване: Интервалът в играта трябва да започне след приключване на изпълнението на наказателните удари.

Чл. 9 НАЧАЛО И КРАЙ НА ПЕРИОД

9-1 **Принцип.** Една среща не може да започне, ако всеки отбор не представи на игралното поле най-малко 5-има правоспособни състезатели, които са готови за игра. Ако в определения начален час на срещата един отбор разполага с по-малко от 5-има състезатели на игралното поле, съдиите трябва да вземат под внимание каквито и да е непредвидени обстоятелства, които биха могли да обяснят закъснението. Ако за закъснението бъде представено разумно обяснение, не трябва да се отсъжда техническо нарушение. Ако такова обяснение не бъде представено, след пристигането на други правоспособни състезатели може да бъде отсъдено техническо нарушение и/или да бъде присъдена служебна загуба.

9-2 **Пример:** В определения начален час на срещата отбор Б представя на игралното поле по-малко от 5-има правоспособни състезатели, готови за игра.

- (а) Представителят на отбор Б може да даде разумно и приемливо обяснение за закъснението на състезателите от отбор Б.
- (б) Представителят на отбор Б не може да даде разумно и приемливо обяснение за закъснението на състезателите от отбор Б.

Тълкуване: Началото на срещата се отлага за не повече от 15 минути. Ако отсъстващите състезатели се явят готови за игра на игралното поле, преди да са изминали 15 минути:

- (а) срещата трябва да започне и не трябва да се налага никаква санкция.
- (б) може да бъде отсъдено техническо нарушение на треньора на отбор Б, записано като „В“. Отбор А трябва да получи правото да изпълни 1 наказателен удар и играта трябва да започне със спорна топка.

И при двата случая, ако отсъстващите състезатели не са се явили готови за игра на игралното поле, преди да са изминали 15 минути, може да бъде присъдена служебна победа на отбор А с резултат 20:0. При всички случаи старши съдията трябва да докладва за случая на организаторите на състезанието, като го опише на обратната страна на протокола.

9-3 Пример: В началото на второто полувреме отбор А не може да представи 5-има правоспособни състезатели на игралното поле поради наранявания, дисквалификации и т.н.

Тълкуване: Задължението за представяне на най-малко 5-има състезатели е в сила само за началото на срещата. Отбор А може да продължи да играе с по-малко от 5-има състезатели.

9-4 Пример: Малко преди края на срещата А1 извършва 5-ото си нарушение и напуска игра. Отбор А може да продължи срещата само с 4-ма състезатели, защото не разполага с повече заместници. Тъй като отбор Б води с повече от 15 точки, треньорът на отбор Б демонстрира феърплей и иска да извади 1 от състезателите си, за да продължи също да играе с 4-ма състезатели.

Тълкуване: Искането на треньора на отбор Б да играе с по-малко от 5-има състезатели се отхвърля. Докато отбор има достатъчно състезатели на разположение, 5-има състезатели трябва да бъдат на игралното поле.

9-5 Принцип. Чл. 9 уточнява кой е кошът, който отбор защитава, както и кой е кошът, който отбор напада. Ако поради объркване някой период започне, като и двата отбора атакуват/защитават погрешните кошове, положението трябва да се поправи веднага щом грешката бъде открита, но без да се отнема предимство на някой отбор. Каквито и да е отбелязани точки, изтекло време, отсъдени нарушения и т.н. преди спирането на играта остават валидни.

9-6 Пример: След началото на срещата съдиите разбират, че и двата отбора играят в погрешната посока.

Тълкуване: Играта трябва да бъде спряна възможно най-бързо, но без да се отнема предимство на някой отбор. Отборите трябва да разменят кошовете си. Играта се подновява от мястото, намиращо се огледално-на срещно на това, където играта е била спряна.

9-7 Пример: В началото на някой период отбор А защитава собствения си кош, когато Б1 погрешно дриблира към собствения си кош и отбелязва кош от игра.

Тълкуване: Зачитат се 2 точки за капитана на отбор А на игралното поле.

Чл. 10 СТАТУТ НА ТОПКАТА

10-1 Принцип. Топката не става мъртва и ако са отбелязани точки, те се зачитат, когато състезател извърши нарушение срещу който и да е противников състезател, докато топката е в притежание на противников състезател, който е в положение на стрелба в коша от игра и който завършва стрелбата си с едно непрекъснато движение, започнало преди извършването на нарушението. Този принцип важи със същата сила, ако който и да е състезател или персонала на отборната скамейка на отбора в защита извърши техническо нарушение.

Чл. 12 СПОРНА ТОПКА И АЛТЕРНАТИВНО ПРИТЕЖАНИЕ

12-1 **Принцип.** Отборът, който не установи владение на жива топка на игралното поле след положението на спорна топка в началото на срещата, трябва да вкара топката в игра отвън от най-близкото място до мястото, в което е налице следващото положение на спорна топка.

12-2 **Пример:** Старши съдията администрира началното хвърляне на спорна топка. Веднага след като топката е легално отплесната от скачащия състезател А1:

- (а) е отсъдена задържана топка между А2 и Б2.
- (б) е отсъдено двойно нарушение на А2 и Б2.

Тълкуване: Тъй като владението на жива топка на игралното поле все още не е било установено, съдията не може да използва стрелката за алтернативно притежание, за да присъди владение. Старши съдията трябва отново да администрира хвърляне на спорна топка в средния кръг, като скачащите състезатели трябва да бъдат А2 и Б2. Времето за игра между легалното отплесване на топката и отсъждането на задържана топка/двойно нарушение се счита за изконсумирано.

12-3 **Пример:** Старши съдията администрира началното хвърляне на спорна топка. Веднага след това топката е легално отплесната от скачащия състезател А1. Топката:

- (а) директно излиза извън игралното поле.
- (б) е хваната от А1, преди да е докоснала някой от нескачащите състезатели или пода.

Тълкуване: И при двата случая се присъжда вкарване на топката в игра отвън от отбор Б поради грешката на А1. След вкарването на топката в игра отвън отборът, който не установи владение на живата топка **на игралното поле** ще има правото на първо алтернативно притежание от най-близкото място до мястото, в което е налице следващото положение на спорна топка.

12-4 **Пример:** Според стрелката за алтернативно притежание следващото такова е за отбор Б. Съдия и/или секретар допускат грешка и топката е погрешно връчена на отбор А за вкарване в игра отвън.

Тълкуване: След като топката докосне или е докосната от състезател на игралното поле, грешката не може да бъде поправена. Отбор Б обаче не губи правото си на следващо алтернативно притежание на топката заради грешката и има право на вкарване на топката в игра отвън при следващото положение на спорна топка.

12-5 **Пример:** Едновременно с прозвучаването на сигнала на часовника за игра за края на първия период Б1 фаулира А1 и е отсъдено неспортсменско нарушение.

Тълкуване: А1 трябва да изпълни 2 наказателни удара при изтекло време и без нареждане на състезатели около ограничителното поле. След интервала в играта от 2 минути играта се подновява с вкарване на топката в игра отвън от отбор А от продължението на средната линия срещу секретарската маса. Отборът, който

има правото на следващо алтернативно притежание, не го губи и има право на вкарване на топката в игра отвън при следващото положение на спорна топка.

12-6 Пример: А1 скача с топката и тя е легално блокирана от Б1. И двамата състезатели се приземяват на игралното поле, като държат здраво топката с една или с две ръце.

Тълкуване: Отсъжда се задържана топка.

12-7 Пример: А1 и Б1 държат здраво топката с ръце, докато са във въздуха. При приземяването си на игралното поле А1 стъпва с единия си крак върху граничната линия.

Тълкуване: Отсъжда се задържана топка.

12-8 Пример: А1 скача с топката от предното си поле и топката е легално блокирана от Б1. И двамата състезатели се приземяват на игралното поле, като държат здраво топката с една или с две ръце. А1 се приземява с един крак в задното си поле.

Тълкуване: Отсъжда се задържана топка.

12-9 Принцип. Когато жива топка заседне между обръча и таблото, освен между наказателни удари или освен ако притежанието на топката е част от санкцията за нарушение, е налице положение на спорна топка и играта се подновява с вкарване на топката в игра отвън според стрелката за алтернативно притежание. Тъй като това не води до положение на борба за отскочила топка, то не се счита за аналогично на положението, в което топката просто докосва обръча и отскача от него. Ако отборът, който е бил във владение на топката, преди тя да заседне между обръча и таблото, е този, който следва да вкара топката в игра отвън, той трябва да разполага с оставащото време на часовника за стрелба, както при всяко друго положение на спорна топка.

12-10 Пример: А1 стреля в коша, но топката засяда между обръча и таблото. Според стрелката за алтернативно притежание топката трябва да бъде вкарана в игра от отбор А.

Тълкуване: След вкарването на топката в игра отвън отбор А разполага с оставащото време на часовника за стрелба.

12-11 Пример: Докато топката е във въздуха след стрелба в коша от А1, прозвучава сигналът на часовника за стрелба, след което топката засяда между обръча и таблото. Според стрелката за алтернативно притежание топката трябва да бъде вкарана в игра от отбор А.

Тълкуване: Тъй като отбор А не разполага с оставащо време на часовника за стрелба, налице е грешка „24 секунди“. Играта трябва да бъде подновена с вкарване на топката в игра отвън от отбор Б. Отбор А не губи правото си на вкарване на топката в игра отвън според стрелката за алтернативно притежание при следващото положение на спорна топка.

12-12 Пример: А1 стреля в коша от игра от зоната за 2 точки и е фаулиран от Б2. Съдиите отсъждат неспортсменско нарушение на Б2. По време на изпълнението на последния наказателен удар:

- (а) топката засяда между обръча и таблото.
- (б) А1 стъпва на линията за наказателни удари, докато хвърля топката.
- (в) топката не докосва обръча.

Тълкуване: Наказателният удар се счита за несполучлив и топката се връчва на отбор А за вкарване в игра отвън от продължението на средната линия срещу секретарската маса.

12-13 Принцип. Задържана топка е налице, когато един или повече състезатели от всеки от двата отбора са поставили здраво ръката или ръцете си върху топката, така че никой от тях да не може да я овладее без употреба на непозволена грубост.

12-14 Пример: А1 с топка в ръце е в продължително движение на стрелба в опит да отбележи кош от игра. В този момент Б1 хваща здраво топката с ръце и А1 нарушава правилото за „крачки“.

Тълкуване: Отсъжда се задържана топка.

Чл. 14 ВЛАДЕНИЕ НА ТОПКАТА

14-1 Принцип. Отборното владение на топката започва, когато състезател от този отбор владее жива топка, като я държи или дриблира с нея.

14-2 Пример: При вкарване на топката в игра отвън, без значение дали часовникът за игра е спрял или не, или при наказателен удар, според преценката на съдиите, състезател умишлено се бави да вземе топката.

Тълкуване: Топката става жива, когато съдията постави топката на пода до мястото за вкарването ѝ в игра отвън или до линията за наказателни удари.

14-3 Пример: Отбор А е във владение на топката в продължение на 15 секунди. А1 опитва да подаде топката към А2, но тя отива във въздуха над граничната линия. Б1 опитва да хване топката и скача от игралното поле над граничната линия. Докато Б1 все още се намира във въздуха, топката:

- (а) е отплесната с 1 ръка от Б1,
- (б) е хваната от Б1 с 2 ръце,

след което топката се връща на игралното поле, където е хваната от А2.

Тълкуване:

- (а) Отбор А остава във владение на топката. Часовникът за стрелба продължава.
- (б) Отбор Б е установил отборно владение. Дава се нов период на часовника за стрелба на отбор А.

Чл. 16 ПОСТИГАНЕ НА КОШ И НЕГОВАТА СТОЙНОСТ

16-1 **Принцип.** Стойността на кош от игра се определя от мястото на пода, от което е хвърлена топката. Стрелба в коша, извършена от зоната за 2 точки, се брой за 2 точки; стрелба в коша, извършена от зоната за 3 точки, се брой за 3 точки. Кош се зачита за отбора, нападащ противниковия кош, когато топката влезе в него.

16-2 **Пример:** А1 стреля в коша от зоната за 3 точки. Топката, намираща се във възходящ полет към коша, е легално докосната от:

- (а) нападател,
- (б) защитник,

намиращ се в зоната за 2 точки на отбор А. Топката продължава полета си и влиза в коша.

Тълкуване: И при двата случая се зачитат 3 точки за отбор А, защото стрелбата на А1 е била от зоната за 3 точки.

16-3 **Пример:** А1 стреля в коша от зоната за 2 точки. Топката, намираща се във възходящ полет към коша, е легално докосната от Б1, който е скочил от зоната за 3 точки на отбор А. Топката продължава полета си и влиза в коша.

Тълкуване: Зачитат се 2 точки за отбор А, защото стрелбата на А1 е била от зоната за 2 точки.

16-4 **Принцип.** Ако топката влезе в коша, стойността на кош от игра се определя от това, дали топката:

- (а) е влязла директно в коша или
- (б) при подаване е докосната от който и да е състезател или докосне пода, преди да влезе в коша.

16-5 **Пример:** А1 подава топката от зоната за 3 точки и топката директно влиза в коша.

Тълкуване: Зачитат се 3 точки за отбор А, защото при подаването топката е напуснала ръцете на А1 от зоната за 3 точки.

16-6 **Пример:** А1 подава топката от зоната за 3 точки и топката е докосната от който и да е състезател или докосва пода:

- (а) в зоната за 2 точки на отбор А,
- (б) в зоната за 3 точки на отбор А,

преди да влезе в коша.

Тълкуване: И при двата случая се зачитат 2 точки за отбор А, защото топката не е влязла директно в коша.

16-7 **Принцип.** При положение на вкарване на топката в игра отвън или при борба за отскочила топка след последен или единствен наказателен удар винаги има някакъв период от време, който изтича от момента на докосване на топката от състезател на полето до момента, в който тя напусне ръцете му при стрелба в коша. Това е особено важно да се вземе предвид в края на период. Трябва да има

на разположение минимално време за подобна стрелба, преди времето за игра да изтече. Ако на часовника за игра остават 0:00:3 секунди, задължение на съдията (съдиите) е да определи (определят) дали топката е напуснала ръцете на стрелящия състезател преди прозвучаването на сигнала на часовника за игра за края на периода. Ако на часовника за игра обаче остават 0:00:2 или 0:00:1 секунди, единственият възможен начин за отбелязване на редовен кош от игра е от намиращ се във въздуха състезател посредством отплесване или директно забиване на топката в коша.

16-8 Пример: Отбор А трябва да вкара топката в игра отвън при оставащи:

(а) 0:00.3

(б) 0:00.2 или 0:00:1

секунди на часовника за игра.

Тълкуване:

При (а), ако е налице стрелба в коша и сигналът на часовника за игра за края на периода прозвучи по време на стрелбата, е задължение на съдиите да определят дали топката е напуснала ръцете на стрелящия състезател, преди да прозвучи сигналът на часовника за игра за края на периода.

При (б), кош може да бъде зачетен само ако топката се намира във въздуха след вкарването ѝ в игра отвън и бъде отплесната или директно забита в коша.

Чл. 17 ВКАРВАНЕ НА ТОПКАТА В ИГРА ОТВЪН

17-1 Принцип. Преди състезателят, който вкарва топката в игра отвън, да се е освободил от нея, е възможно при движението му ръката му да премине (ръцете му да преминат) с топката над равнината на граничната линия и да влезе (влязат) в зоната над игралното поле. В такъв случай продължава да е отговорност на защитника да не попречи на вкарването на топката в игра отвън чрез докосването ѝ, докато тя все още е в ръцете на вкарващия я в игра състезател.

17-2 Пример: А1 трябва да вкара топката в игра отвън. Докато А1 държи топката, ръката му преминава (ръцете му преминават) равнината на граничната линия и топката се намира в зоната над игралното поле. Б1 сграбчва намиращата се в ръката (ръцете) на А1 топка или я отплесва от ръката (ръцете) на А1, без да е осъществил съприкосновение с А1.

Тълкуване: Б1 е попречил на вкарването на топката в игра отвън, като по този начин е забавил подновяването на играта. Б1 трябва да бъде предупреден, а за предупреждението трябва да бъде информиран и треньорът на отбор Б, като предупреждението важи за всички състезатели от отбор Б до края на срещата. Повторението на подобно действие от който и да е състезател от отбор Б може да доведе до отсъждането на техническо нарушение.

17-3 Принцип. По време на вкарването на топката в игра отвън състезателят, който го извършва, трябва да подаде топката (а не да я връчи) на съотборник на игралното поле.

17-4 Пример: По време на вкарване на топката в игра отвън от А1, той връчва топката на А2, който се намира на игралното поле.

Тълкуване: Извършена е грешка от А1 при вкарването на топката в игра отвън. Топката трябва да напусне ръката (ръцете) на състезателя, за да се счита вкарването на топката в игра отвън за правилно. Топката следва да бъде връчена на състезател от отбор Б за вкарване на топката в игра отвън от същото място.

17-5 **Принцип.** По време на вкарването на топката в игра отвън не е позволено на друг състезател (други състезатели) да изнася(т) част(и) от тялото (телата) си над граничната линия, преди подадената топка да е пресякла тази линия.

17-6 **Пример:** След излизане на топката извън игралното поле съдията връчва топката на А1 за вкарване в игра отвън. А1:

- (а) оставя топката на пода извън игралното поле, след което А2 я взима.
- (б) връчва топката на А2, който се намира извън игралното поле.

Тълкуване: Налице е грешка на А2 и при двата случая, защото той е изнесъл тялото си над граничната линия, преди топката да пресече тази линия след подаване от А1.

17-7 **Пример:** След кош от игра или сполучлив последен или единствен наказателен удар за отбор А е взето едноминутно прекъсване от отбор Б. След края на едноминутното прекъсване Б1 получава топката от съдията зад крайната линия, за да я вкара в игра отвън. Б1:

- (а) оставя топката на пода извън игралното поле, след което Б2 я взима.
- (б) връчва топката на Б2, който също се намира зад крайната линия.

Тълкуване: Няма грешка. Единственото ограничение за състезателите от отбор Б е, че трябва да подадат топката в игралното поле в рамките на 5 секунди.

17-8 **Принцип.** Ако е дадено едноминутно прекъсване на отбор, на който е присъдено притежание на топката в задното му поле, когато часовникът за игра показва 2:00 минути или по-малко в 4-ия период и във всяко продължение, вкарването на топката в игра отвън трябва да стане от линията за вкарване на топката в игра отвън срещу секретарската маса в предното поле на отбора. Състезателят, който вкарва топката в игра отвън, трябва да я подаде на съотборник, който се намира в предното поле на отбора си.

17-9 **Пример:** По време на последната минута на срещата А1 дриблира с топката в задното си поле, когато състезател от отбор Б избива топката извън игралното поле на продължението на линията за наказателни удари.

- (а) Едноминутно прекъсване е взето от отбор Б.
- (б) Едноминутно прекъсване е взето от отбор А.
- (в) Едноминутно прекъсване е взето първо от отбор Б, а веднага след това и от отбор А (или обратното).

Тълкуване:

При (а), отбор А трябва да поднови играта с вкарване на топката в игра отвън от продължението на линията за наказателни удари в задното си поле.

При (б) и (в), отбор А трябва да поднови играта с вкарване на топката в игра отвън от линията за вкарване на топката в игра отвън срещу секретарската маса в предното поле на отбора.

При всички случаи отбор А следва да разполага с толкова време на часовника за стрелба, с колкото е разполагал при излизането на топката извън игралното поле.

17-10 Пример: По време на последната минута на срещата А1 изпълнява 2 наказателни удара. По време на 2-ия наказателен удар А1 стъпва върху линията за наказателни удари и е отсъдена грешка. Отбор Б взима едноминутно прекъсване.

Тълкуване: Отбор Б трябва да поднови играта с вкарване на топката в игра отвън от линията за вкарване на топката в игра отвън срещу секретарската маса в предното поле на отбора и трябва да разполага с 24 секунди на часовника за стрелба.

17-11 Пример: Когато часовникът за игра показва 2:00 минути или по-малко в 4-ия период и във всяко продължение, А1 дриблира с топката в продължение на 6 секунди в задното поле на отбор А, когато:

- (а) Б1 избива топката извън игралното поле
- (б) Б1 извършва 3-ото нарушение за периода за отбор Б и отбор А взима едноминутно прекъсване.

Тълкуване: След края на едноминутното прекъсване отбор А трябва да поднови играта с вкарване на топката в игра отвън от линията за вкарване на топката в игра отвън срещу секретарската маса в предното поле на отбора. И при двата случая отбор А трябва да разполага с 18 секунди на часовника за стрелба.

17-12 Пример: Когато часовникът за игра показва 2:00 минути или по-малко в 4-ия период и във всяко продължение, А1 дриблира с топката в предното си поле, когато Б1 отплесва топката към задното поле на отбор А, където състезател от отбор А започва да дриблира с топката. След това Б2 избива топката извън игралното поле в задното поле на отбор А при оставащи:

- (а) 6 секунди
- (б) 17 секунди

на часовника за стрелба. Отбор А взима едноминутно прекъсване.

Тълкуване: След края на едноминутното прекъсване отбор А трябва да поднови играта с вкарване на топката в игра отвън от линията за вкарване на топката в игра отвън срещу секретарската маса в предното поле на отбора. И при двата случая отбор А трябва да разполага с толкова време на часовника за стрелба, с колкото е разполагал при излизането на топката извън игралното поле.

17-13 Пример: Когато часовникът за игра показва 2:00 минути или по-малко в 4-ия период и във всяко продължение, А1 дриблира с топката в предното си поле, когато Б1 отплесва топката към задното поле на отбор А, където състезател от отбор А започва да дриблира с топката. След това Б2 извършва 3-ото нарушение за отбор Б в този период в задното поле на отбор А при оставащи:

- (а) 6 секунди
- (б) 17 секунди

на часовника за стрелба. Отбор А взима едноминутно прекъсване. След края на едноминутното прекъсване отбор А подновява играта с вкарване на топката в

игра отвън от линията за вкарване на топката в игра отвън срещу секретарската маса в предното поле на отбора.

Тълкуване: Когато играта бъде подновена, отбор А трябва да разполага с оставащи:

(а) 14 секунди

(б) 17 секунди

на часовника за стрелба.

17-14 Пример: Отбор А е бил във владение на топката в задното си поле в продължение на 5 секунди, когато А6 и Б6 са дисквалифицирани за влизане на игралното поле при положение на сбиване. Санкциите за нарушенията им взаимно се унищожават и топката е присъдена на отбор А за вкарване в игра отвън от продължението на средната линия срещу секретарската маса. Преди топката да бъде вкарана в игра, треньорът на отбор А взема едноминутно прекъсване. Откъде трябва да бъде вкарана топката в игра отвън?

Тълкуване: Вкарването на топката в игра отвън трябва да бъде извършено от продължението на средната линия срещу секретарската маса с толкова време на часовника за стрелба, колкото е оставало при спирането на играта, като в конкретния случай то е 19 секунди.

17-15 Принцип. Има случаи освен тези, изброени в Чл. 17.2.3, при които последващото вкарване на топката в игра отвън трябва да стане от продължението на средната линия срещу секретарската маса.

17-16 Пример:

(а) Състезател, който вкарва топката в игра отвън от продължението на средната линия срещу секретарската маса, извършва грешка и топката се връчва на другия отбор, за да я вкара в игра отвън от същото място.

(б) В ситуация на сбиване са дисквалифицирани членове и на двата отбора, няма останали за изпълнение санкции за други нарушения и по време на спирането на играта отбор е бил във владение на топката или му е било присъдено владение на топката. В този случай отборът, който трябва да вкара топката в игра отвън, трябва да разполага с толкова време на часовника за стрелба, колкото е оставало при спирането на играта.

Тълкуване: Във всички изброени по-горе ситуации състезателят, който вкарва топката в игра отвън, има право да подаде топката или в предното, или в задното поле.

17-17 Принцип. По време на вкарване на топката в игра отвън могат да се получат следните ситуации:

(а) Топката е подадена над коша и състезател от който и да е отбор я докосва, като прокарва ръката си през коша надолу нагоре.

(б) Топката засяда между обръча и таблото.

(в) Топката умишлено е хвърлена по обръча, за да бъде получен нов период на часовника за стрелба.

17-18 Пример: По време на вкарване на топката в игра отвън от А1 той подава топката над коша, когато състезател от който и да е отбор я докосва, като прокарва ръката си през коша отдолу нагоре.

Тълкуване: Налице е грешка. Играта се подновява с вкарване на топката в игра отвън от противниковия отбор от продължението на линията за наказателни удари. Ако грешката е извършена от отбора в защита, не могат да бъдат присъдени точки за отбора в нападение, защото топката не е влязла в игра.

17-19 Пример: По време на вкарване на топката в игра отвън от А1 той я хвърля към коша и тя засяда между обръча и таблото.

Тълкуване: Налице е положение на спорна топка. Играта трябва да бъде подновена посредством процедурата за алтернативно притежание. Ако топката следва да бъде вкарана в игра от отбор А, той не трябва да разполага с нов период на часовника за стрелба.

17-20 Пример: По време на вкарване на топката в игра отвън от А1 при оставащи 5 секунди на часовника за стрелба той я хвърля към коша и тя докосва обръча.

Тълкуване: Времеизмервачът на часовника за стрелба не трябва да дава нов период на часовника си, тъй като часовникът за игра все още не е пуснат. Часовникът за стрелба трябва да бъде пуснат едновременно с часовника за игра, когато първият състезател на игралното поле докосне топката.

17-21 Принцип. След като топката бъде предоставена на разположение на състезател за вкарване в игра отвън, той не може да играе с топката по начин, по който тя да докосне пода вътре в игралното поле и след това той да я докосне отново, преди тя да е докоснала или да е била докосната от друг състезател на игралното поле.

17-22 Пример: Топката е връчена на А1 за вкарване в игра отвън. А1 играе с топката по начин, по който тя докосва:

- (а) пода вътре в игралното поле
- (б) пода извън игралното поле и след това той я докосва отново.

Тълкуване:

- (а) А4 е извършил грешка при вкарването на топката в игра отвън. След като топката е напуснала ръката (ръцете) на вкарващия я в игра състезател и е докоснала пода вътре в игралното поле, той няма право да я докосва, преди тя да докосне (или да бъде докосната) от друг състезател на игралното поле.
- (б) Действието е позволено и отброяването на 5 секунди трябва да продължи.

17-23 Принцип. Състезателят, който вкарва топката в игра отвън, не може да играе с топката по начин, по който тя да докосне пода извън игралното поле, след като е подал топката и тя е напуснала ръцете му.

17-24 Пример: А1, който вкарва топката в игра отвън, я подава към А2, но тя излиза извън игралното поле, без да докосне никой състезател на игралното поле.

Тълкуване: Налице е грешка на А1. Играта трябва да бъде подновена с вкарване на топката в игра отвън от отбор Б от мястото, на което топката е била предоставена на разположение на А1 за вкарване в игра отвън.

17-25 Пример: А1, който вкарва топката в игра отвън, я подава към А2. А2 хваща топката, докосвайки с един крак граничната линия.

Тълкуване: Налице е грешка на А2. Играта трябва да бъде подновена с вкарване на топката в игра отвън от отбор Б от мястото, намиращо се най-близо до мястото на грешката.

17-26 Пример: А1 трябва да вкара топката в игра отвън от страничната линия в близост до средната линия:

- (а) в задното си поле, като има право да подаде топката към всяко място на игралното поле.
- (б) в предното си поле, като има право да подаде топката само към предното си поле.
- (в) в началото на 2-ия период от продължението на средната линия срещу секретарската маса, като има право да подаде топката към всяко място на игралното поле.

След като топката е предоставена на разположението му, А1 прави една нормална крачка встрани и променя местоположението си по отношение на предното или задното си поле.

Тълкуване: При всички случаи А1 остава с такова право да подаде топката в предното или в задното си поле, каквото е имал при първоначалната си позиция.

17-27 Принцип. След наказателен удар (наказателни удари), присъден(и) в резултат на техническо, неспортсменско или дисквалифициращо нарушение, последващото вкарване на топката в игра отвън трябва да бъде извършено от продължението на средната линия срещу секретарската маса.

17-28 Пример: При оставащи 1:03 минути в 4-ия период е отсъдено техническо нарушение на Б1. Който и да е състезател от отбор А изпълнява 1 наказателен удар, след което е дадено едноминутно прекъсване на отбор А.

Тълкуване: Играта се подновява с вкарване на топката в игра отвън от отбор А от продължението на средната линия срещу секретарската маса.

Чл. 18/19 ЕДНОМИНУТНО ПРЕКЪСВАНЕ / СМЯНА

18/19-1 **Принцип.** Едноминутно прекъсване не може да бъде дадено, преди времето за игра на период да е започнало или след като времето за игра на период е изтекло.

Смяна не може да бъде разрешена, преди да е започнало времето за игра на първия период или след като е изтекло времето за игра на срещата. Смяна се разрешава по време на интервали в играта.

18/19-2 **Пример:** След като топката е напуснала ръцете на старши съдията по време на изпълнението на спорна топка за началото на срещата, но преди

тя да бъде легално отплесната, скачащият състезател А2 извършва грешка и топката се дава за вкарване в игра отвън на отбор Б. В този момент който и да е треньор иска едноминутно прекъсване или смяна.

Тълкуване: Въпреки че срещата е започнала, едноминутното прекъсване или смяната не се разрешават, защото часовникът за игра все още не е бил пуснат.

18/19-3

Пример: Едновременно със сигнала на часовника за игра за края на период или продължение е отсъдено лично нарушение и А1 трябва да изпълни 2 наказателни удара. Който и да е отбор иска:

- (а) едноминутно прекъсване.
- (б) смяна.

Тълкуване:

- (а) Едноминутно прекъсване не може да бъде дадено, защото времето за игра за периода или продължението е изтекло.
- (б) Смяна може да бъде разрешена само след като наказателните удари са изпълнени и започне интервала в играта преди следващия период или следващото продължение.

18/19-4

Принцип. Ако сигналът на часовника за стрелба прозвучи, докато топката е във въздуха след стрелба в коша, не е налице грешка и часовникът за игра не трябва да бъде спиран. Ако стрелбата е сполучлива, при определени условия има възможност да бъдат разрешени смяна и прекъсване за двата отбора.

18/19-5

Пример: Топката е във въздуха след стрелба в коша, когато прозвучава сигналът на часовника за стрелба. Топката влиза в коша. В този момент единият или двата отбора искат:

- (а) едноминутно прекъсване.
- (б) смяна.

Тълкуване:

- (а) Това е възможност за едноминутно прекъсване само за отбора, срещу който е отбелязан кош. Ако едноминутно прекъсване бъде дадено на отбора, срещу който е отбелязан кош, то и на другия отбор трябва да се даде такова, ако бъде поискано, а и на двата отбора се разрешават смени, ако бъдат поискани.
- (б) Това е възможност за смяна само за отбора, срещу който е отбелязан кош единствено когато часовникът за игра показва 2:00 минути или по-малко в 4-ия период и във всяко продължение. Ако смяна бъде извършена от отбора, срещу който е отбелязан кош, то и на другия отбор може да се разреши смяна, а и на двата отбора се дава едноминутно прекъсване, ако бъде поискано.

18/19-6

Принцип. Ако искането за едноминутно прекъсване или смяна (на който и да е състезател, включително на изпълнителя на наказателни удари) е направено, след като топката е на разположение на изпълнителя за

изпълнение на първи или единствен наказателен удар, едноминутното прекъсване или смяната се разрешават и на двата отбора, ако:

- (а) последният или единствен наказателен удар е сполучлив или
- (б) последният или единствен наказателен удар е последван от вкарване на топката в игра отвън от продължението на средната линия срещу секретарската маса или ако поради каквато и да е причина топката остава мъртва след изпълнението на последния или единствен наказателен удар.

18/19-7

Пример: А1 трябва да изпълни 2 наказателни удара. Отбор А или отбор Б иска едноминутно прекъсване или смяна:

- (а) преди топката да е на разположение на изпълнителя на наказателните удари А1.
- (б) след изпълнението на първия наказателен удар.
- (в) след сполучливото изпълнение на втория наказателен удар, но преди топката да е на разположение на състезателя, който ще я вкара в игра отвън.
- (г) след сполучливото изпълнение на втория наказателен удар, но след като топката е на разположение на състезателя, който ще я вкара в игра отвън.

Тълкуване:

- (а) Едноминутното прекъсване или смяната се разрешават веднага, тоест преди изпълнението на първия наказателен удар.
- (б) Едноминутното прекъсване или смяната се разрешават след последния наказателен удар, ако е сполучлив.
- (в) Едноминутното прекъсване или смяната се разрешават веднага, тоест преди вкарването на топката в игра отвън.
- (г) Едноминутното прекъсване или смяната не се разрешават.

18/19-8

Пример: А1 трябва да изпълни 2 наказателни удара. След изпълнението на първия наказателен удар отбор А или отбор Б иска едноминутно прекъсване или смяна. По време на изпълнението на последния наказателен удар:

- (а) топката отскача от обръча и играта продължава.
- (б) изпълнението е сполучливо.
- (в) топката не докосва обръча и не влиза в коша.
- (г) А1 стъпва на линията за наказателни удари, докато стреля, поради което е отсъдена грешка.
- (д) Б1 влиза в ограничителното поле, преди топката да напусне ръцете на А1. Отсъдена е грешка на Б1, а изпълнението на А1 е несполучливо.

Тълкуване:

- (а) Едноминутното прекъсване или смяната не се разрешават.
- (б), (в) и (г) Едноминутното прекъсване или смяната се разрешават веднага.
- (д) А1 изпълнява отново втория наказателен удар и ако изпълнението е сполучливо, едноминутното прекъсване или смяната се разрешават веднага.

18/19-9 **Принцип.** Ако е поискано едноминутно прекъсване и след това е извършено нарушение срещу който и да е отбор, едноминутното прекъсване не може да започне, преди съдията да приключи докладването на нарушението на секретарската маса. Ако се окаже, че отсъденото нарушение е 5-ото за състезателя, то докладването включва и необходимата процедура за смяна на състезателя. След като тя приключи, едноминутното прекъсване трябва да започне, когато съдията даде сигнал със свирката си и направи жеста за едноминутно прекъсване.

18/19-10 **Пример:** Треньорът на отбор А отправя искане за едноминутно прекъсване, след което Б1 извършва 5-ото си нарушение.

Тълкуване: Едноминутното прекъсване не може да започне, преди нарушението да бъде докладвано на секретарската маса и заместникът на Б1 да е станал състезател.

18/19-11 **Пример:** Треньорът на отбор А отправя искане за едноминутно прекъсване, след което някой състезател извършва нарушение.

Тълкуване: Позволено е на отборите да отидат при скамейките си, ако знаят, че е поискано едноминутно прекъсване, въпреки че то формално не е започнало.

18/19-12 **Принцип.** Чл. 18 и 19 разясняват кога започва и кога завършва възможността за едноминутно прекъсване или смяна. Когато искат смяна или едноминутно прекъсване, треньорите трябва да са запознати с тези ограничения. В противен случай, едноминутното прекъсване или смяната не трябва да бъдат разрешени незабавно.

18/19-13 **Пример:** Възможността за едноминутно прекъсване или смяна току-що е завършила, когато треньорът на отбор А изтичва към секретарската маса и със силен глас иска едноминутно прекъсване или смяна. Секретарят реагира, като погрешно дава сигнала си. Съдията дава сигнал със свирката си и прекъсва играта.

Тълкуване: Топката става мъртва поради сигнала на съдията и часовникът за игра остава спрял, което обикновено би било възможност за смяна или едноминутно прекъсване. Тъй като обаче искането е било направено твърде късно, смяната или едноминутното прекъсване не трябва да бъдат разрешени. Играта трябва да бъде подновена незабавно.

18/19-14 **Пример:** Отсъдено е препречване на пътя на топката към коша или непозволена интервенция по което и да е време от срещата. Заместници от който и да е отбор или и от двата отбора очакват възможност да влязат в игра до секретарската маса или е поискано едноминутно прекъсване от който и да е отбор.

Тълкуване: Часовникът за игра се спира и топката става мъртва поради отсъдената грешка. Смените или едноминутното прекъсване трябва да бъдат разрешени.

18/19-15 **Принцип.** Всяко едноминутно прекъсване трае 1 минута. След като съдията даде сигнал със свирката си и покани отборите на игралното поле, отборите трябва да се завърнат на игралното поле без забавяне. Понякога някой отбор удължава прекъсването повече от позволената 1 минута, като така получава предимство заради по-дългите едноминутни прекъсвания и причинява забавяне на играта. Този отбор трябва да получи предупреждение от съдия. Ако отборът не обърне внимание на предупреждението, трябва да бъде присъдено допълнително едноминутно прекъсване на този отбор. Ако отборът не разполага с повече едноминутни прекъсвания, може да бъде отсъдено техническо нарушение за забавяне на играта на треньора, записано като „В“.

18/19-16 **Пример:** Едноминутното прекъсване изтича и съдията кани отбор А да влезе на игралното поле. Треньорът на отбор А продължава да дава указания на отбора си, който все още се намира в зоната на отборната си скамейка. Съдията отново кани отбор А да влезе на игралното поле и:

- (а) отбор А най-накрая влиза на игралното поле.
- (б) отбор А продължава да стои в зоната на отборната си скамейка.

Тълкуване:

- (а) След като отборът започне да се връща на игралното поле, съдията трябва да отправи предупреждение към треньора, че ако отново е налице подобно поведение, ще бъде присъдено допълнително едноминутно прекъсване на отбор А.
- (б) Без предупреждение се присъжда допълнително едноминутно прекъсване на отбор А. Ако отбор А не разполага с повече едноминутни прекъсвания, се отсъжда техническо нарушение за забавяне на играта на треньора на отбор А, записано като „В“.

18/19-17 **Принцип.** Ако на отбор не е било дадено едноминутно прекъсване във 2-рото полувреме, преди часовникът за игра да показва 2:00 в 4-ия период, секретарят трябва да зачертае с 2 хоризонтални линии първото квадратче за второто полувреме на отбора в протокола. На информационното табло трябва да бъде отбелязано, че първото едноминутно прекъсване е било взето.

18/19-18 **Пример:** При оставащи 2:00 минути на часовника за игра в 4-ия период нито един от двата отбора все още не е взел едноминутно прекъсване във второто полувреме.

Тълкуване: Секретарят трябва да зачертае с 2 хоризонтални линии първото квадратче за второто полувреме и на двата отбора в протокола. На информационното табло трябва да бъде отбелязано, че първото едноминутно прекъсване е било взето.

18/19-19 **Пример:** При оставащи 2:09 минути на часовника за игра в 4-ия период треньорът на отбор А иска 1-вото си едноминутно прекъсване във второто полувреме, докато играта върви. При оставащи 1:58 минути на часовника

за игра топката излиза извън игралното поле и часовникът за игра е спрял. В този момент е дадено едноминутното прекъсване за отбор А.

Тълкуване: Секретарят трябва да начертае с 2 хоризонтални линии първото квадратче за второто полувреме на отбор А в протокола, тъй като едноминутното прекъсване е дадено при оставащи 1:58 минути в 4-ия период. Едноминутното прекъсване трябва да бъде вписано във второто квадратче и отбор А има право на само още едно едноминутно прекъсване. На информационното табло трябва да бъде отбелязано, че двете едноминутни прекъсвания са били взети.

Чл. 24 ДРИБЛИРАНЕ

24-1 **Принцип.** Ако състезател хвърли умишлено топката по табло (без да се опитва да стреля в коша), то това действие се счита за аналогично на тупкане на топката на пода от състезателя. Ако в такъв случай този състезател докосне отново топката, преди тя да е докоснала (или да е била докосната от) друг състезател, това действие се счита за дрибъл.

24-2 **Пример:** А1 все още не е започнал да дриблира, когато хвърля топката по табло и я хваща отново, преди друг състезател да я е докоснал.

Тълкуване: След като хване топката, А1 може да стреля в коша или да подаде, но няма право да започне нов дрибъл.

24-3 **Пример:** След като завършва дрибъла си, или в движение, или от място, А1 хвърля топката по табло и я хваща или докосва отново, преди тя да е докоснала друг състезател.

Тълкуване: А1 е извършил грешка „двоен дрибъл“.

24-4 **Пример:** А1 дриблира с топката и след това спира движението си.

(а) А1 губи равновесие и без да движи пивотиращия си крак, докосва пода с топката един или два пъти, докато я държи с две ръце.

(б) А1 подхвърля топката от едната в другата си ръка, без да движи пивотиращия си крак.

Тълкуване: И при двата случая действието е легално, защото А1 не движи пивотиращия си крак.

24-5 **Пример:** А1 започва дрибъла си, като:

(а) хвърля топката над противника си.

(б) хвърля топката на няколко метра от себе си.

Топката докосва игралното поле, след което А1 продължава дрибъла си.

Тълкуване: И при двата случая действието е легално, защото топката е докоснала игралното поле, преди А1 да докосне отново топката при дрибъла си.

Чл. 25 КРАЧКИ

25-1 **Принцип.** Ако състезател, който е паднал на пода, овладее топката, това не се счита за грешка. Не се счита за грешка и ако състезател, който държи топката, падне на пода. Възможно е и състезател, който е паднал на пода, поради падането да се плъзне по пода, което също не се счита за грешка. Ако обаче след това състезателят се търкаля или се опитва да стане, докато държи топката, налице е грешка.

25-2 **Пример:** Докато държи топката, А1 губи равновесие и пада на пода.

Тълкуване: Неумишленото падане на пода на А1 не се счита за грешка.

25-3 **Пример:** Докато е паднал на пода, А1 овладява топката. След това А1:

- (а) подава топката към А2.
- (б) започва дрибъл, докато все още се намира на пода.
- (в) се опитва да стане, докато все още държи топката.

Тълкуване:

При (а) и (б), действието на А1 не се счита за грешка.

При (в), е налице грешка „крачки“.

25-4 **Пример:** Докато държи топката, А1 пада на пода и поради инерцията си се плъзга по пода.

Тълкуване: Неумишленото плъзгане по пода на А1 не се счита за грешка. Ако след това обаче А1 започне да се търкаля или се опита да стане, докато все още държи топката, това се счита за грешка „крачки“.

25-5 **Принцип.** Ако състезател е фаулиран, докато е в положение на стрелба и след това отбележи кош, извършвайки грешката „крачки“, кошът не се зачита и се присъждат наказателни удари.

25-6 **Пример:** А1 започва движение на стрелба при пробив към коша, като е хванал топката с две ръце. При продължителното си движение той е фаулиран от Б1, след което А1 извършва грешката „крачки“ и топката влиза в коша.

Тълкуване: Кошът не се зачита. А1 трябва да изпълни 2 или 3 наказателни удара.

Чл. 28 8 СЕКУНДИ

28-1 **Принцип.** Прилагането на това правило се основава единствено на отброяването на 8-те секунди от съдия. В случай на различие между броя на секундите, отброени от съдията и показанието на часовника за стрелба, меродавно е решението на съдията.

28-2 Пример: А1 дриблира с топката в задното си поле, когато съдията отсъжда грешка „8 секунди“. От часовника за стрелба се вижда, че са изтекли само 7 секунди.

Тълкуване: Решението на съдията е правилно. Само той има правото да реши кога е изтекъл периодът от 8 секунди.

28-3 Принцип. Отброяването на 8 секунди в задно поле е спряно поради положение на спорна топка. Ако последващото вкарване на топката в игра отвън според стрелката за алтернативно притежание е присъдено на отбора, който е бил във владение на топката, този отбор трябва да разполага с оставащото време от периода от 8 секунди.

28-4 Пример: Отбор А владее топката в продължение на 5 секунди в задното си поле, когато е отсъдена задържана топка. Според посоката на стрелката за алтернативно притежание топката трябва да бъде вкарана в игра от отбор А.

Тълкуване: Отбор А трябва да има само 3 секунди, за да вкара топката в предното си поле.

28-5 Принцип. По време на дрибъла от задното към предното поле се счита, че топката влиза в предното поле на отбора, когато двата крака на дриблиращия състезател и топката са изцяло в допир с предното поле.

28-6 Пример: А1 е застанал на игралното поле с по един крак от всяка страна на средната линия. Той получава топката от А2, който се намира в задното си поле. След това А1 подава топката на А2, който все още се намира в задното поле на отбор А.

Тълкуване: Няма грешка. А1 не е изцяло в допир с предното си поле с двата си крака и има право да подаде топката в задното си поле. Отброяването на 8 секунди трябва да продължи.

28-7 Пример: А1 дриблира с топката в задното си поле и завършва дрибъла си, като хваща топката, докато се намира с по един крак от всяка страна на средната линия. След това А1 подава топката на А2, който също е застанал на игралното поле с по един крак от всяка страна на средната линия.

Тълкуване: Няма грешка. А1 не е изцяло в допир с предното си поле с двата си крака и има право да подаде топката на А2, който също не е в предното си поле. Отброяването на 8 секунди трябва да продължи.

28-8 Пример: А1 дриблира с топката в задното си поле и вече е стъпил с единия си крак (но не и с двата) в предното си поле. След това А1 подава на А2, който е застанал на игралното поле с по един крак от всяка страна на средната линия. След това А2 започва да дриблира в задното си поле.

Тълкуване: Няма грешка. А1 не е изцяло в допир с предното си поле с двата си крака и има право да подаде топката на А2, който също не е в предното си поле.

A2 има право да започне да дриблира с топката в задното си поле. Отброяването на 8 секунди трябва да продължи.

28-9 Пример: A1 се придвижва напред, докато дриблира с топката в задното си поле. A1 спира придвижването си напред, но продължава дрибъла си, докато:

- (а) се намира с по един крак от всяка страна на средната линия.
- (б) е и с двата си крака в предното си поле, а дриблира с топката в задното си поле.
- (в) е и с двата си крака в задното си поле, а дриблира с топката в предното си поле.
- (г) е и с двата си крака в предното си поле, а дриблира с топката в задното си поле, след което A1 връща двата си крака в задното си поле.

Тълкуване: При всички случаи дриблирацията състезател A1 продължава да се намира в задното си поле, преди двата му крака и топката да са изцяло в допир с предното му поле. Във всяка ситуация отброяването на 8 секунди трябва да продължи.

28-10 Принцип. Всеки път, когато периодът от 8 секунди продължава с оставащото време и същият отбор, който е бил във владение на топката, трябва да я вкара в игра отвън от продължението на средната линия срещу секретарската маса или от задното си поле, съдията, който връчва топката на вкарващия я в игра отвън състезател, трябва да го уведоми колко време остава от периода от 8 секунди.

28-11 Пример: A1 дриблира с топката в продължение на 4 секунди в задното си поле, когато започва сбиване. Заместниците A7 и B9 да дисквалифицирани за влизане на игралното поле. Еднаквите санкции се унищожават и играта се подновява с вкарване на топката в игра отвън от A2 от продължението на средната линия срещу секретарската маса. A2 подава топката на A3, който се намира в задното си поле.

Тълкуване: Отбор А има 4 секунди, за да вкара топката в предното си поле.

28-12 Пример: Отбор А владее топката в задното си поле. При употребени 6 секунди от периода от 8 секунди е отсъдено двойно нарушение, извършено:

- (а) в задното поле.
- (б) в предното поле.

Тълкуване:

- (а) Играта се подновява с вкарване на топката в игра отвън от отбор А от задното поле от мястото, намиращо се най-близо до мястото на извършеното нарушение, като отбор А има на разположение 2 секунди, за да вкара топката в предното си поле.
- (б) Играта се подновява с вкарване на топката в игра отвън от отбор А от предното поле от мястото, намиращо се най-близо до мястото на извършеното нарушение.

28-13 Пример: A1 дриблира с топката в продължение на 4 секунди в задното си поле, когато B1 избива топката извън игралното поле.

Тълкуване: Играта се подновява с вкарване на топката в игра отвън от отбор А от задното поле, като отбор А има на разположение 4 секунди, за да вкара топката в предното си поле.

28-14 **Принцип.** Ако играта е спряна от съдия поради причина, която не е свързана с нито един от двата отбора и ако според преценката на съдиите ще бъде отнето предимство на противниковия отбор, периодът от 8 секунди трябва да продължи от момента, в който е бил спряна.

28-15 **Пример:** При оставащо време за игра 0:25 в последната минута на срещата при резултат А 72 – Б 72 отбор А овладява топката. А1 дриблира с топката в продължение на 4 секунди в задното си поле, когато играта е спряна от съдиите поради:

- (а) повреда в часовника за игра или в часовника за стрелба, поради която някой от часовниците спира или не тръгва.
- (б) хвърлена бутилка на игралното поле.
- (в) погрешно даден нов период на часовника за стрелба.

Тълкуване: При всички случаи играта трябва да бъде подновена с вкарване на топката в игра отвън от отбор А от задното поле на отбора при оставащи 4 секунди от периода от 8 секунди. Ако играта бъде подновена с нов период от 8 секунди, ще бъде отнето предимство на отбор Б.

Чл. 29/50 24 СЕКУНДИ

29/50-1 **Принцип.** Има стрелба в коша малко преди изтичането на периода на часовника за стрелба и сигналът прозвучава, докато топката се намира във въздуха. Ако топката не докосне обръча, налице е грешка, освен ако противниковият отбор овладее топката ясно и незабавно. Топката следва да бъде връчена на противниковия отбор за вкарване в игра отвън от мястото, намиращо се най-близо до това, където играта е спряна от съдията, но не и директно зад таблото.

29/50-2 **Пример:** А1 стреля в коша и топката се намира във въздуха, когато прозвучава сигналът на часовника за стрелба. Топката докосва таблото и пада на пода, където е докосната първо от Б1, след това от А2, а накрая е овладяна от Б2.

Тълкуване: Налице е грешка „24 секунди“, защото топката не докосва обръча и противниковият отбор не овладява топката ясно и незабавно.

29/50-3 **Пример:** По време на стрелба в коша на А1 топката докосва таблото, но не докосва обръча. При борбата за отскочилата топка тя е докосната, но не и овладяна от Б1, след което е овладяна от А2. В този момент прозвучава сигналът на часовника за стрелба.

Тълкуване: Налице е грешка „24 секунди“. Времето на часовника за стрелба продължава да тече, когато топката не докосне обръча и е овладяна от състезател от отбор А.

29/50-4 **Пример:** А1 стреля в коша малко преди изтичането на периода на часовника за стрелба. При стрелбата топката е блокирана от Б1, след което прозвучава сигналът на часовника за стрелба. След сигнала Б1 извършва нарушение срещу А1.

Тълкуване: Налице е грешка „24 секунди“. Нарушението трябва да се пренебрегне, освен ако е техническо, неспортсменско или дисквалифициращо нарушение.

29/50-5 **Пример:** А1 стреля в коша и топката е във въздуха, когато прозвучава сигналът на часовника за стрелба. Топката не докосва обръча, а веднага след това е отсъдена задържана топка между А2 и Б2.

Тълкуване: Налице е грешка „24 секунди“. Отбор Б не овладява топката ясно и незабавно.

29/50-6 **Пример:** А1 стреля в коша. Докато топката е във въздуха, прозвучава сигналът на часовника за стрелба. Топката не докосва обръча, а след това докосва намиращия се на игралното поле Б1 и излиза извън игралното поле.

Тълкуване: Налице е грешка „24 секунди“, защото отбор Б не е овладял ясно топката.

29/50-7 **Принцип.** Ако сигналът на часовника за стрелба прозвучи в положение, в което според преценката на съдиите предстои противниковият отбор да овладее ясно и незабавно топката, сигналът трябва да бъде пренебрегнат и играта трябва да продължи.

29/50-8 **Пример:** Малко преди изтичането на периода на часовника за стрелба А2 не хваща подадената към него от А1 топка (двамата състезатели се намират в предното си поле) и топката се търкулва към задното поле на отбор А. Б1 има свободен път към коша, но преди да овладее топката, прозвучава сигналът на часовника за стрелба.

Тълкуване: Ако Б1 овладее топката ясно и незабавно, сигналът трябва да бъде пренебрегнат и играта трябва да продължи.

29/50-9 **Принцип.** Ако на отбора, който е бил във владение на топката, е присъдено да вкара топката в игра отвън според стрелката за алтернативно притежание след положение на спорна топка, този отбор трябва да има на разположение толкова време на часовника за стрелба, колкото е оставало в момента, в който играта е била спряна заради положението на спорна топка.

29/50-10 **Пример:** Отбор А владее топката и остават 10 секунди на часовника за стрелба, когато е отсъдена задържана топка. Според стрелката за алтернативно притежание топката трябва да бъде вкарана в игра отвън от:
(а) отбор А.
(б) отбор Б.

Тълкуване:

- (а) Отбор А трябва да има на разположение само 10 оставащи секунди на часовника за стрелба.
- (б) Отбор Б трябва да има на разположение нов период на часовника за стрелба.

29/50-11

Пример: Отбор А владее топката и остават 10 секунди на часовника за стрелба, когато топката излиза извън игралното поле. Мненията на съдиите дали А1 или Б1 е последният състезател, докоснал топката, преди тя да напусне игралното поле, се различават. Налице е положение на спорна топка и според стрелката за алтернативно притежание топката трябва да бъде вкарана в игра отвън от:

- (а) отбор А.
- (б) отбор Б.

Тълкуване:

- (а) Отбор А трябва да има на разположение само 10 оставащи секунди на часовника за стрелба.
- (б) Отбор Б трябва да има на разположение нов период на часовника за стрелба.

29/50-12

Принцип. Ако играта бъде спряна от съдия поради нарушение или грешка (не поради излизането на топката извън игралното поле) на отбора, който не е във владение на топката и притежанието на топката е присъдено на отбора, който преди това е бил във владение на топката в предното си поле, с часовника за стрелба се борави по следния начин:

- Ако по време на спирането на играта на часовника за стрелба има 14 секунди или повече, не трябва да се дава нов период на часовника за стрелба, а времето на този часовник трябва да продължи от момента, в който е било спряно.
- Ако по време на спирането на играта на часовника за стрелба има 13 секунди или по-малко, трябва да бъде даден нов период от 14 секунди на часовника за стрелба.

29/50-13

Пример: Б1 избива топката извън игралното поле в предното поле на отбор А. Часовникът за стрелба показва 8 секунди.

Тълкуване: Отбор А трябва да има на разположение 8 секунди на часовника за стрелба.

29/50-14

Пример: А1 дриблира с топката в предното си поле, когато срещу него е извършено нарушение от Б1. Това е второто нарушение за отбор Б за периода. Часовникът за стрелба показва 3 секунди.

Тълкуване: Отбор А трябва да има на разположение 14 секунди на часовника за стрелба.

29/50-15

Пример: Отбор А е във владение на топката в предното си поле при оставащи 4 секунди на часовника за стрелба, когато:

- (а) А1

(б) Б1
е наранен и съдиите спират играта.

Тълкуване: Отбор А трябва да има на разположение оставащи:

- (а) 4 секунди
 - (б) 14 секунди
- на часовника за стрелба.

29/50-16 **Пример:** А1 стреля в коша. Докато топката се намира във въздуха, е отсъдено двойно нарушение на А2 и Б2 при оставащи 6 секунди на часовника за стрелба. Топката не влиза в коша. Според стрелката за алтернативно притежание топката трябва да бъде вкарана в игра от отбор А.

Тълкуване: Отбор А трябва да има на разположение 6 секунди на часовника за стрелба.

29/50-17 **Пример:** А4 дриблира с топката при оставащи 5 секунди на часовника за стрелба, когато е отсъдено техническо нарушение на Б1, последвано от техническо нарушение на треньора на отбор А.

Тълкуване: След унищожаването на еднаквите санкции играта трябва да бъде подновена с вкарване на топката в игра отвън от отбор А при оставащи 5 секунди на часовника за стрелба.

29/50-18 **Пример:** При оставащи:

- (а) 16 секунди
 - (б) 12 секунди
- на часовника за стрелба Б1, който се намира в задното си поле, умишлено рита топката с крак или я удря с юмрук.

Тълкуване: Налице е грешка на отбор Б. Отбор А следва да вкара топката в игра отвън от предното си поле при оставащи:

- (а) 16 секунди
 - (б) 14 секунди
- на часовника за стрелба.

29/50-19 **Пример:** По време на вкарване на топката в игра отвън от А1 намиращият се в задното си поле Б1 поставя ръцете си над граничната линия и блокира подаването на А1 при оставащи:

- (а) 19 секунди
 - (б) 11 секунди
- на часовника за стрелба.

Тълкуване: Налице е грешка на Б1. Отбор А следва да вкара топката в игра отвън от предното си поле при оставащи:

- (а) 19 секунди
 - (б) 14 секунди
- на часовника за стрелба.

29/50-20 **Пример:** А1 дриблира с топката в предното си поле при оставащи 6 секунди на часовника за стрелба, когато Б2 извършва неспортсменско нарушение срещу А2.

Тълкуване: Независимо от това дали наказателните удари са сполучливи или не, играта трябва да бъде подновена с вкарване на топката в игра от отбор А от продължението на средната линия срещу секретарската маса. Отбор А трябва да има на разположение нов период на часовника за стрелба. Същото тълкуване е в сила за техническо и дисквалифициращо нарушение.

29/50-21 **Принцип.** Ако играта е спряна от съдия поради причина, която не е свързана с нито един от двата отбора и ако според преценката на съдиите ще бъде отнето предимство на противниковия отбор, периодът на часовника за стрелба трябва да продължи от момента, в който е бил спрян.

29/50-22 **Пример:** При оставащо време за игра 0:25 в последната минута на срещата при резултат А 72 – Б 72 отбор А овладява топката. А1 дриблира с топката в продължение на 20 секунди, когато играта е спряна от съдиите поради:

- (а) повреда в часовника за игра или в часовника за стрелба, поради която някой от часовниците спира или не тръгва.
- (б) хвърлена бутилка на игралното поле.
- (в) погрешно даден нов период на часовника за стрелба.

Тълкуване: При всички случаи играта трябва да бъде подновена с вкарване на топката в игра отвън от отбор А при оставащи 4 секунди на часовника за стрелба. Ако играта бъде подновена с нов период на часовника за стрелба, ще бъде отнето предимство на отбор Б.

29/50-23 **Пример:** След като А1 стреля в коша, топката отскача от обръча и е овладяна от А2. 9 секунди по-късно погрешно прозвучава сигналът на часовника за стрелба. Съдиите спират играта.

Тълкуване: Ако бъде отсъдена грешка „24 секунди“, ще бъде отнето предимство на отбор А, който е във владение на топката. След консултация с комисаря, ако присъства такъв и с времеизмервача на часовника за стрелба съдиите подновяват играта с вкарване на топката в игра отвън от отбор А с оставащи 5 секунди на часовника за стрелба.

29/50-24 **Пример:** При оставащи 4 секунди на часовника за стрелба А1 стреля в коша. Топката не докосва обръча, но времеизмервача на часовника за стрелба погрешно дава нов период на часовника. А2 овладява борбата за отскочилата топка и след известно време А3 отбелязва кош от игра. По това време съдиите разбират за грешката.

Тълкуване: Съдиите (след консултация с комисаря, ако присъства такъв) трябва да потвърдят, че топката не е докоснала обръча при стрелбата на

A1. След това те трябва да преценят дали топката е напуснала ръката (ръцете) на A3 преди момента, в който сигналът на часовника за стрелба е щял да прозвучи, ако на часовника погрешно не е бил даден нов период. Ако това е така, кошът се зачита, а ако не е, се приема, че е налице грешка „24 секунди“ и кошът на A3 не се зачита.

29/50-25 **Принцип.** Присъдено е вкарване на топката в игра отвън от отбора в нападение като част от санкция за техническо, неспортсменско или дисквалифициращо нарушение, когато часовникът за игра показва 2:00 минути или по-малко в 4-ия период и във всяко продължение. Вкарването на топката в игра отвън трябва винаги да се извърши от продължението на средната линия срещу секретарската маса. На часовника за стрелба трябва да се даде нов период от 24 секунди, без значение дали отборът в нападение е взел едноминутно прекъсване в последните 2 минути на срещата.

29/50-26 **Пример:** Когато часовникът за игра показва 2:00 минути или по-малко в 4-ия период, A1 дриблира с топката в предното си поле при оставащи 6 секунди на часовника за стрелба, когато:

- (а) B1 извършва неспортсменско нарушение.
- (б) треньорът на отбор B извършва техническо нарушение.

В този момент е дадено едноминутно прекъсване на треньора на отбор A или на треньора на отбор B.

Тълкуване: Независимо от това дали наказателните удари са сполучливи или не, както и от това кой треньор е взел едноминутното прекъсване, топката се връчва на отбор A за вкарване в игра отвън от продължението на средната линия срещу секретарската маса. Отбор A трябва да разполага с нов период от 24 секунди на часовника за стрелба.

29/50-27 **Принцип.** Когато при стрелба в коша топката е напуснала ръката (ръцете) на стрелящия състезател и след това е отсъдено нарушение в защита, с часовника за стрелба се борава по следния начин:

- Ако по време на спирането на играта на часовника за стрелба има 14 секунди или повече, не трябва да се дава нов период на часовника за стрелба, а времето на този часовник трябва да продължи от момента, в който е било спряно.
- Ако по време на спирането на играта на часовника за стрелба има 13 секунди или по-малко, трябва да бъде даден нов период от 14 секунди на часовника за стрелба.

29/50-28 **Пример:** A1 стреля в коша. Докато топката е във въздуха при оставащи 10 секунди на часовника за стрелба, е отсъдено нарушение в защита на B2, който фаулира A2. Нарушението е 2-ро за периода за отбор B. Топката:

- (а) влиза в коша.
- (б) докосва обръча, но не влиза в коша.

Тълкуване:

- (а) Кошът на А1 се зачита и топката се връчва на отбор А за вкарване в игра отвън от мястото, намиращо се най-близо до мястото на извършване на нарушението, като на часовника за стрелба трябва да остават 14 секунди.
- (б) Топката се връчва на отбор А за вкарване в игра отвън от мястото, намиращо се най-близо до мястото на извършване на нарушението, като на часовника за стрелба трябва да остават 14 секунди.

29/50-29

Пример: А1 стреля в коша. Докато топката е във въздуха, прозвучава сигналът на часовника за стрелба, след което е отсъдено нарушение в защита на Б2, който фаулира А2. Нарушението е 2-ро за периода за отбор Б. Топката:

- (а) влиза в коша.
- (б) докосва обръча, но не влиза в коша.

Тълкуване:

- (а) Кошът на А1 се зачита и топката се връчва на отбор А за вкарване в игра отвън от мястото, намиращо се най-близо до мястото на извършване на нарушението, като на часовника за стрелба трябва да остават 14 секунди.
- (б) Топката се връчва на отбор А за вкарване в игра отвън от мястото, намиращо се най-близо до мястото на извършване на нарушението, като на часовника за стрелба трябва да остават 14 секунди.

29/50-30

Пример: А1 стреля в коша. Докато топката е във въздуха при оставащи 10 секунди на часовника за стрелба, е отсъдено нарушение в защита на Б2, който фаулира А2. Нарушението е 5-то за периода за отбор Б. Топката:

- (а) влиза в коша.
- (б) докосва обръча, но не влиза в коша.

Тълкуване:

- (а) Кошът на А1 се зачита. Присъждат се 2 наказателни удара на А2.
- (б) Присъждат се 2 наказателни удара на А2.

29/50-31

Пример: А1 стреля в коша. Докато топката е във въздуха, прозвучава сигналът на часовника за стрелба, след което е отсъдено нарушение в защита на Б2, който фаулира А2. Нарушението е 5-то за периода за отбор Б. Топката:

- (а) влиза в коша.
- (б) докосва обръча, но не влиза в коша.

Тълкуване:

- (а) Кошът на А1 се зачита. Присъждат се 2 наказателни удара на А2.
- (б) Присъждат се 2 наказателни удара на А2.

29/50-32

Принцип. След като топката докосне обръча на противниковия кош поради каквато и да е причина, на часовника за стрелба се дава период от

14 секунди, ако отборът, който овладее топката, е същият отбор, който е бил във владение на топката, преди тя да докосне обръча.

29/50-33 **Пример:** При подаване на топката от А1 към А2 тя докосва Б2, след което докосва обръча. А3 овладява топката.

Тълкуване: На часовника за стрелба се дава период от 14 секунди, когато А3 овладее топката.

29/50-34 **Пример:** А1 стреля в коша при оставащи:

(а) 4 секунди

(б) 20 секунди

на часовника за стрелба. Топката докосва обръча, отскача от него и А2 я овладява.

Тълкуване: И при двата случая на часовника за стрелба се дава период от 14 секунди, независимо от това дали А2 овладява топката в предното или в задното поле.

29/50-35 **Пример:** А1 стреля в коша. Топката докосва обръча. Б1 докосва топката и след това А2 я овладява.

Тълкуване: На часовника за стрелба се дава период от 14 секунди, когато А2 овладее топката.

29/50-36 **Пример:** А1 стреля в коша. Топката докосва обръча. Б1 докосва топката, която след това излиза извън игралното поле.

Тълкуване: Топката следва да бъде вкарана в игра от отбор А от мястото, намиращо се най-близо до мястото на грешката. На часовника за стрелба се дава период от 14 секунди, независимо от това дали топката трябва да бъде вкарана в игра отвън от предното или от задното поле.

29/50-37 **Пример:** Малко преди изтичането на периода на часовника за стрелба А1 хвърля топката към обръча с цел да получи нов период на часовника за стрелба. Топката докосва обръча. Б1 докосва топката, която след това излиза извън игралното поле в задното поле на отбор А.

Тълкуване: Топката следва да бъде вкарана в игра от отбор А от задното поле на отбора. На часовника за стрелба се дава период от 14 секунди.

29/50-38 **Пример:** А1 стреля в коша. Топката докосва обръча. А2 отплесва топката и след това А3 я овладява.

Тълкуване: На часовника за стрелба се дава период от 14 секунди, когато А3 овладее топката на което и да е място от игралното поле.

29/50-39 **Пример:** А1 стреля в коша. Топката докосва обръча и при борбата за отскочилата топка Б2 фаулира А2. Това е 3-ото нарушение на отбор Б за периода.

Тълкуване: Отбор А трябва да вкара топката в игра отвън от мястото, намиращо се най-близо до мястото на нарушението. На часовника за стрелба се дава период от 14 секунди.

29/50-40 **Пример:** А1 стреля в коша. Топката влиза в коша и в този момент Б2 фаулира А2. Това е 3-ото нарушение на отбор Б за периода.

Тълкуване: Отбор А трябва да вкара топката в игра отвън от мястото, намиращо се най-близо до мястото на нарушението. На часовника за стрелба се дава период от 14 секунди.

29/50-41 **Пример:** А1 стреля в коша. Топката докосва обръча и при борбата за отскочилата топка е отсъдена задържана топка между А2 и Б2. Според стрелката за алтернативно притежание топката трябва да бъде вкарана в игра от отбор А.

Тълкуване: Отбор А трябва да вкара топката в игра отвън от мястото, намиращо се най-близо до мястото на отсъждането на задържана топка. На часовника за стрелба се дава период от 14 секунди.

29/50-42 **Пример:** А1 стреля в коша. Топката се заклещва между обръча и табло. Според стрелката за алтернативно притежание топката трябва да бъде вкарана в игра от отбор А. Часовникът за стрелба показва 8 секунди.

Тълкуване: Отбор А трябва да вкара топката в игра отвън от крайната линия в близост до табло. На часовника за стрелба трябва да останат 8 секунди.

29/50-43 **Пример:** А1 подава топката към А2 за „алей-уп“. А2 не хваща топката и тя докосва обръча, след което А3 я овладява.

Тълкуване: На часовника за стрелба се дава период от 14 секунди, когато А3 овладее топката. Ако А3 докосне топката в задното си поле, налице е грешка „топка, върната в задно поле“.

29/50-44 **Пример:** След борба за отскочила топка в защита А1 иска да подаде топката на А2. Б1 избива топката от ръцете на А1. Топката докосва обръча и е овладяна от Б2.

Тълкуване: Тъй като топката е овладяна от отбора, който не е бил във владение на топката, преди тя да докосне обръча, на часовника за стрелба се дава нов период от 24 секунди за отбор Б.

29/50-45 **Принцип.** Когато отбор овладее жива топка в предното или в задното поле и на часовника за игра остават 14 секунди или по-малко, часовникът за стрелба трябва да бъде изключен.

29/50-46 **Пример:** При оставащи 12 секунди на часовника за игра е присъдено ново владение на топката на отбор А.

Тълкуване: Часовникът за стрелба трябва да бъде изключен.

29/50-47 **Пример:** При оставащи 18 секунди на часовника за игра и 3 секунди на часовника за стрелба състезател Б1, който се намира в задното си поле, умишлено рита топката.

Тълкуване: Играта се подновява с вкарване на топката в игра от отбор А от предното му поле при оставащи 18 секунди на часовника за игра и 14 секунди на часовника за стрелба.

29/50-48 **Пример:** При оставащи 7 секунди на часовника за игра и 3 секунди на часовника за стрелба състезател Б1, който се намира в задното си поле, умишлено рита топката.

Тълкуване: Играта се подновява с вкарване на топката в игра от отбор А от предното му поле при оставащи 7 секунди на часовника за игра, а часовникът за стрелба трябва да бъде изключен.

29/50-49 **Пример:** При оставащи 23 секунди на часовника за игра отбор А установява ново владение на топката. При оставащи 19 секунди на часовника за игра А1 стреля в коша. Топката докосва обръча и А2 взема борбата за отскочилата топка.

Тълкуване: Часовникът за стрелба не трябва да бъде пускан, когато отбор А установява първоначалното владение на топката. Той обаче трябва да бъде пуснат с период от 14 секунди, когато А2 овладее топката, тъй като все още има повече от 14 секунди на часовника за игра.

29/50-50 **Пример:** При оставащи 58 секунди на часовника за игра в 4-ия период А1 е фаулиран в задното си поле от Б1. Отбор А разполага с 19 секунди на часовника за стрелба. Това е 3-ото нарушение на отбор Б за периода. Дадено е едноминутно прекъсване на отбор А.

Тълкуване: Играта се подновява с вкарване на топката в игра от отбор А от линията за вкарване на топката в игра отвън срещу секретарската маса в предното поле на отбора с 19 секунди на часовника за стрелба.

29/50-51 **Пример:** При оставащи 58 секунди на часовника за игра в 4-ия период А1 е фаулиран в задното си поле от Б1. Отбор А разполага с 19 секунди на часовника за стрелба. Това е 3-ото нарушение на отбор Б за периода. Дадено е едноминутно прекъсване на отбор Б.

Тълкуване: Играта се подновява с вкарване на топката в игра от отбор А от задното му поле с нов период от 24 секунди на часовника за стрелба.

29/50-52 **Пример:** При оставащи 30 секунди на часовника за игра в 4-ия период А1 дриблира с топката в предното си поле. Б1 отплесва топката към задното поле на отбор А, където А2 я овладява. Б2 фаулира А2 при оставащи 8 секунди на часовника за стрелба. Това е 3-ото нарушение на отбор Б за периода. Дадено е едноминутно прекъсване на отбор А.

Тълкуване: Играта се подновява с вкарване на топката в игра от отбор А от линията за вкарване на топката в игра отвън срещу секретарската маса в предното поле на отбора с 14 секунди на часовника за стрелба.

Чл. 30 ТОПКА, ВЪРНАТА В ЗАДНОТО ПОЛЕ

30-1 **Принцип.** Когато състезател е скочил във въздуха, той запазва статута, който е имал по отношение на пода, когато последно е докосвал пода, преди да скочи във въздуха. Когато обаче състезател скочи във въздуха от предното си поле и овладее топката, докато все още се намира във въздуха, той е първият състезател от отбора си, който установява отборно владение.

Ако поради инерцията си той се върне в задното си поле, той няма как да избегне и връщането с топката в задното поле. Поради това е прието, че ако скочил във въздуха състезател установи ново отборно владение, то статутът му по отношение на предното/задното поле се определя едва когато състезателят приземи и двата си крака на пода.

30-2 **Пример:** А1, който се намира в задното си поле, в опит за бърза атака подава топката към А2, който се намира в предното поле. Б1, който се намира в предното поле на отбор Б, скача и пресича подаването, като хваща топката, докато все още се намира във въздуха, след което се приземява:

- (а) с двата крака в задното си поле.
- (б) с по един крак от всяка страна на средната линия.
- (в) с по един крак от всяка страна на средната линия, след което започва да дриблира с топката или я подава в задното си поле.

Тълкуване: Няма грешка. Б1 установява ново отборно владение за отбор Б, докато се намира във въздуха и статутът му по отношение на предното/задното поле се определя едва когато Б1 приземи и двата си крака на пода. При всички случаи се счита, че Б1 се намира правилно в задното си поле.

30-3 **Пример:** По време на изпълнението на спорната топка между А1 и Б1 в началото на първия период топката е легално отплесната, когато А2 скача от предното си поле, хваща топката, докато се намира във въздуха, след което се приземява:

- (а) с двата крака в задното си поле.
- (б) с по един крак от всяка страна на средната линия.
- (в) с по един крак от всяка страна на средната линия, след което започва да дриблира с топката или я подава в задното си поле.

Тълкуване: Няма грешка. А2 установява първото отборно владение за отбор А, докато се намира във въздуха. При всички случаи се счита, че А2 се намира правилно в задното си поле.

30-4 **Пример:** А1, който вкарва топката в игра отвън и се намира в предното си поле, подава топката към А2. А2 скача във въздуха от предното си поле, хваща топката, след което се приземява:

- (а) с двата крака в задното си поле.
- (б) с по един крак от всяка страна на средната линия.

- (в) с по един крак от всяка страна на средната линия, след което започва да дриблира с топката или я подава в задното си поле.

Тълкуване: Налице е грешка на отбор А. А1 е установил отборното владение за отбор А в предното си поле, преди А2 да хване топката във въздуха и да се приземи в задното си поле. При всички случаи е налице грешка на А2, който неправилно е върнал топката в задното си поле.

30-5 Пример: А1, който е застанал с по един крак от всяка страна на средната линия, за да вкара топката в игра отвън за начало на 2-рия период, подава топката към А2. А2 скача във въздуха от предното си поле, хваща топката, след което се приземява:

- (а) с двата крака в задното си поле.
(б) с по един крак от всяка страна на средната линия.
(в) с по един крак от всяка страна на средната линия, след което започва да дриблира с топката или я подава в задното си поле.

Тълкуване: Налице е грешка на отбор А. А1 е установил отборното владение на топката за отбор А. Когато А2 скача от предното си поле и хваща топката, докато се намира във въздуха, той установява отборното владение на топката за отбор А в предното поле. При всички случаи с приземяването си в задното поле А2 извършва грешка, връщайки неправилно топката в задното си поле.

30-6 Пример: А1, който вкарва топката в игра отвън и се намира в задното си поле, подава топката към А2, който се намира в предното си поле. Б1 скача от предното си поле, хваща топката, докато се намира във въздуха и преди да се приземи в задното си поле, подава топката на Б2, който се намира в задното си поле.

Тълкуване: Налице е грешка на отбор Б, който неправилно е върнал топката в задното си поле.

30-7 **Принцип.** Жива топка е неправилно върната в задно поле, когато състезател от отбор А, който се намира изцяло в предното си поле, причини топката да докосне задното поле, след което състезател от отбор А е първият, който я докосва или в предното си поле, или в задното си поле. Не е налице грешка обаче, когато състезател от отбор А, който се намира в задното си поле, причини топката да докосне предното поле, след което състезател от отбор А е първият, който я докосва, независимо дали това става в предното или в задното поле.

30-8 Пример: А1 се намира изцяло с двата си крака в предното си поле в близост до средната линия, когато А1 подава топката със земя на А2, който също се намира с двата си крака в предното си поле в близост до средната линия. При подаването топката докосва задното поле, преди да докосне А2.

Тълкуване: Налице е грешка, тъй като топката е върната неправилно в задното поле.

30-9 Пример: А1 се намира с двата си крака в задното си поле в близост до средната линия, когато А1 подава топката със земя на А2, който също се намира с двата

си крака в задното си поле в близост до средната линия. При подаването топката докосва предното поле, преди да докосне А2.

Тълкуване: Няма грешка, защото нито един състезател от отбор А не е бил с топката в предното поле. Тъй като обаче топката е била изнесена в предното поле, отброяването на 8 секунди спира в момента на докосването на топката в предното поле. Щом А2 докосне топката, започва да тече нов период от 8 секунди.

30-10 Пример: А1, който се намира в задното си поле, подава топката към предното си поле. Топката се удря в съдия, намиращ се на игралното поле с по един крак от двете страни на средната линия, след което е докосната от А2, който все още се намира в задното си поле.

Тълкуване: Няма грешка, защото нито един състезател от отбор А не е бил с топката в предното поле. Тъй като обаче топката е била изнесена в предното поле, отброяването на 8 секунди спира в момента на докосването на топката в съдията. Щом А2 докосне топката, започва да тече нов период от 8 секунди.

30-11 Пример: Отбор А е във владение на топката в предното си поле, когато топката едновременно е докосната от А1 и Б1 и след това отива в задното поле на отбор А, където първо е докосната от А2.

Тълкуване: Отбор А е извършил грешка, тъй като неправилно е върнал топката в задното си поле.

Чл. 31 ПРЕПРЕЧВАНЕ НА ПЪТЯ НА ТОПКАТА КЪМ КОША И НЕПОЗВОЛЕНА ИНТЕРВЕНЦИЯ

31-1 **Принцип.** Когато топката се намира над обръча по време на стрелба в кошата или изпълнение на наказателен удар, се счита за непозволена интервенция, ако състезател прокара ръката си през кошата отдолу нагоре и докосне топката.

31-2 **Пример:** По време на изпълнението на последен или единствен наказателен удар от А1:

- (а) преди топката да докосне обръча,
- (б) след като топката е отскочила от обръча и все още има възможност да влезе в кошата,

Б1 прокарва ръката си през кошата отдолу нагоре и докосва топката.

Тълкуване: Налице е грешка на Б1, който е докоснал непозволено топката.

- (а) Зачита се 1 точка за А1 и се отсъжда техническо нарушение на Б1.
- (б) Зачита се 1 точка за А1, но не се отсъжда техническо нарушение на Б1.

31-3 **Принцип.** Когато топката се намира над обръча след подаване или след като е отскочила от обръча, се счита за непозволена интервенция, ако състезател прокара ръката си през кошата отдолу нагоре и докосне топката.

31-4 **Пример:** След подаване на А1 топката се намира над обръча, когато Б1 прокарва ръката си през кошата отдолу нагоре и докосва топката.

Тълкуване: Налице е грешка на Б1, който е извършил непозволена интервенция. Зачитат се 2 или 3 точки за отбор А.

31-5 **Принцип.** Щом топката докосне обръча след изпълнение на последен или единствен наказателен удар, ако топката бъде позволено докосната от който и да е състезател, преди да влезе в коша, то статутът на наказателния удар се променя и се зачитат 2 точки.

31-6 **Пример:** А1 изпълнява последен или единствен наказателен удар, като топката докосва обръча и отскача над него. Б1 се опитва да отплесне топката встрани, но тя влиза в коша.

Тълкуване: Топката е позволено докосната. Наказателният удар променя статута си и се зачитат 2 точки за отбор А.

31-7 **Принцип.** Ако след стрелба в коша състезател докосне топката във възходящия ѝ полет, остават в сила всички ограничения, свързани с препречване на пътя на топката към коша и непозволена интервенция.

31-8 **Пример:** Топката се намира във въздуха след стрелба в коша на А1 и във възходящия си полет е докосната от А2 или Б2. В низходящия си полет към коша топката е докосната от:

- (а) А3.
- (б) Б3.

Тълкуване: Докосването на топката от А2 или Б2 по време на възходящия ѝ полет е позволено и не променя статута на стрелбата. Последвалото докосване на топката от А3 или от Б3 по време на низходящия ѝ полет обаче се счита за грешка.

- (а) Топката се връчва на отбор Б, за да я вкара в игра отвън от продължението на линията за наказателни удари.
- (б) Зачитат се 2 или 3 точки за отбор А.

31-9 **Принцип.** Налице е непозволена интервенция, ако по време на стрелба в коша състезател причини на табло или на обръча вибрации, които според преценката на съдия пречат на топката да влезе в коша или помагат на топката да влезе в коша.

31-10 **Пример:** А1 стреля в коша от зоната за 3 точки малко преди края на срещата. Докато топката е във въздуха, прозвучава сигналът на часовника за игра за края на срещата. След сигнала Б1 причинява вибрации на обръча или табло, които според преценката на съдията попречат на топката да влезе в коша.

Тълкуване: Въпреки че е прозвучал сигналът на часовника за игра за края на срещата, топката остава жива, от което следва, че е извършена непозволена интервенция. Зачитат се 3 точки за отбор А.

31-11 **Принцип.** Налице е непозволена интервенция, когато по време на стрелба в коша защитник или нападател докосне коша или табло, докато топката е в допир с обръча и все още има възможност да влезе в коша.

31-12 Пример: Топката отскача от обръча след стрелба в коша от А1, след което пада върху обръча. Б1 докосва коша или таблото, докато топката е върху обръча.

Тълкуване: Налице е грешка на Б1. Ограниченията за непозволена интервенция са в сила, докато все още има възможност топката да влезе в коша.

31-13 Принцип. Когато съдийските решения са противоположни или правилата са нарушени почти едновременно и една от санкциите е отбелязаният кош да не бъде зачетен, тази санкция е с предимство и не се зачитат точки.

31-14 Пример: Топката е в низходящ полет към коша след стрелба на А1 и се намира изцяло над нивото на обръча, когато е докосната едновременно от А2 и от Б2. Топката:

- (а) влиза в коша.
- (б) не влиза в коша.

Тълкуване: И при двата случая не могат да бъдат зачетени точки. Налице е положение на спорна топка.

Чл. 33 СЪПРИКОСНОВЕНИЕ – ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

33.10 Зони на полукръговете без връхлитане

33-1 Принцип. Целта на правилото за полукръговете без връхлитане е да не се дава предимство на защитник, който е заел позиция под собствения си кош, за да причини връхлитане срещу себе си от страна на нападател, който владее топката и пробива към коша.

За да бъде приложено правилото за полукръговете без връхлитане:

- (а) Защитникът трябва да се намира с един крак или с два крака в допир със зоната на полукръга без връхлитане (виж Фигура 1). Линията на полукръга без връхлитане е част от зоната на полукръга.
- (б) Нападателят трябва да пробие към коша през линията на полукръга и да опита да стреля в коша или да подаде топката, докато се намира във въздуха.

Правилото за защитните полукръгове не трябва да бъде прилагано и всяко съприкосновение трябва да бъде разглеждано според стандартните правила, т.е. принцип на цилиндъра, принцип връхлитане/блокиране:

- (а) При всички игрови ситуации извън зоната на полукръга без връхлитане, както и при тези, развиващи се между зоната на полукръга и крайната линия.
- (б) При всички игрови ситуации на борба за отскочила топка след стрелба в коша, когато е налице непозволено съприкосновение.
- (в) При всякаква неправилна употреба на дланите, ръцете, краката или тялото както на нападател, така и на защитник.

33-2 Пример: А1 стреля в коша с отскок, който започва извън зоната на полукръга и връхлита в Б1, който е в допир със зоната на полукръга.

Тълкуване: Действието на А1 е позволено, защото се прилага правилото за полукръговете без връхлитане.

33-3 Пример: А1 дриблира с топката по крайната линия и след като достига до зоната зад таблото, скача диагонално или назад и връхлита в Б1, който се намира в правилна защитна позиция и е в допир със зоната на полукръга.

Тълкуване: Налице е връхлитане на А1. Правилото за полукръговете без връхлитане не се прилага, тъй като А1 е влязъл в зоната на полукръга без връхлитане от игралното поле директно зад таблото и зад мислената му продължена линия.

33-4 Пример: А1 стреля в коша, но топката докосва обръча и е налице положение на борба за отскочила топка. А2 скача във въздуха, хваща топката и връхлита в Б1, който се намира в правилна защитна позиция и е в допир със зоната на полукръга.

Тълкуване: Налице е връхлитане на А2. Правилото за полукръговете без връхлитане не се прилага.

33-5 Пример: А1 пробива към коша и се намира в положение на стрелба. Вместо да завърши стрелбата си, А1 подава топката на А2, който се движи директно след него. След това А1 връхлита в Б1, който е в допир със зоната на полукръга без връхлитане. Приблизително по същото време А2 пробива към коша с топката в ръце в опит да отбележи кош от игра.

Тълкуване: Налице е връхлитане на А1. Правилото за полукръговете без връхлитане не се прилага, тъй като А1 използва неправилно тялото си, за да освободи пътя към коша за А2.

33-6 Пример: А1 пробива към коша и се намира в положение на стрелба. Вместо да завърши стрелбата си, А1 подава топката на А2, който се намира в ъгъла на игралното поле. След това А1 връхлита в Б1, който е в допир със зоната на полукръга без връхлитане.

Тълкуване: Действието на А1 е позволено. Прилага се правилото за полукръговете без връхлитане.

Фигура 1. Разположение на състезател вътре/вън от зоната на полукръга без връхлитане

Чл. 35 ДВОЙНО НАРУШЕНИЕ

35-1 **Принцип.** Когато съдийските решения са противоположни или правилата са нарушени почти едновременно и една от санкциите е отбелязаният кош да не бъде зачетен, тази санкция е с предимство и не се зачитат точки.

35-2 **Пример:** Докато А1 е в положение на стрелба в коша, е налице физическо съприкосновение между А1 и Б1. Топката влиза в коша. Водещият съдия отсъжда нарушение в нападение на А1, поради което кошът не трябва да бъде зачетен. Следващият съдия отсъжда нарушение в защита на Б1, поради което кошът трябва да бъде зачетен.

Тълкуване: Тъй като съдиите се съгласяват да бъде отсъдено двойно нарушение, кошът не се зачита. Играта трябва да бъде подновена с вкарване на топката в игра отвън от отбор А от продължението на линията за наказателни удари.

Отбор А трябва да има на разположение толкова секунди на часовника за стрелба, колкото са оставали в момента на отсъждането на двойното нарушение.

35-3 **Принцип.** Необходимо е да бъдат изпълнени следните изисквания, за да може 2 нарушения да бъдат сметени за двойно нарушение:

- (а) Двете нарушения са нарушения на състезатели.
- (б) Двете нарушения включват физическо съприкосновение.
- (в) Двете нарушения са между двама противникови състезатели, които се фаулират взаимно.
- (г) Двете нарушения са извършени приблизително по едно и също време.

35-4 **Пример:**

- (а) А1 и Б1 се бутат взаимно.
- (б) При борба за отскочила топка А1 и Б1 се бутат взаимно.
- (в) Докато А1 очаква подаване от свой съотборник, А1 и Б1 се бутат взаимно.

Тълкуване: Отсъждат се лични нарушения и в 3-те ситуации. Налице е двойно нарушение.

35-5 **Пример:** След борба за отскочила топка А1 обижда вербално Б1, а Б1 реагира, като удря А1 с юмрук.

Тълкуване: Това не е двойно нарушение. Нарушението на А1 е техническо, а нарушението на Б1 е дисквалифициращо. Играта се подновява с 1 наказателен удар за отбор Б, последван от 2 наказателни удара за А1 и притежание на топката за отбор А.

35-6 **Пример:** Опитвайки се да си осигури свободна позиция, Б1 избутва А1 и е отсъдено лично нарушение. Приблизително по същото време А1 удря Б1 с лакът и е отсъдено неспортсменско нарушение.

Тълкуване: Това е двойно нарушение. Тъй като отбор А е бил във владение на топката в момента на отсъждането на двойното нарушение, играта се подновява

с вкарване на топката в игра отвън от отбор А от мястото, намиращо се най-близо до мястото на извършването на двойното нарушение.

35-7 Пример: А1 и В1 се бутат взаимно и са отсъдени лични нарушения. Нарушението е 2-рото на отбор А и 5-ото на отбор В за периода.

Тълкуване: Това е двойно нарушение. Не се присъждат наказателни удари.

Чл. 36 ТЕХНИЧЕСКО НАРУШЕНИЕ

36-1 Принцип. Отправено е официално предупреждение към състезател за действие или поведение, което при повторение може да доведе до техническо нарушение. Това предупреждение трябва да бъде съобщено и на треньора на отбора, като предупреждението остава в сила за каквито и да е подобни действия на който и да е член на отбора за остатъка от срещата. Официално предупреждение може да бъде направено единствено при спрян часовник за игра и мъртва топка.

36-2 Пример: Член на отбор А е предупреден за:

- (а) възпрепятстване на вкарване на топката в игра отвън.
- (б) поведението си.
- (в) каквото и да е друго действие, което при повторение може да доведе до техническо нарушение.

Тълкуване: Предупреждението трябва да бъде съобщено и на треньора на отбор А, като то остава в сила за подобни действия на който и да е член на отбора за остатъка от срещата.

36-3 Принцип. По време на интервал в играта е отсъдено техническо нарушение на член на отбора, който има право да играе и е записан като играещ треньор. Техническото нарушение се зачита като нарушение на състезател и влиза в броя на отборните нарушения за следващия период.

36-4 Пример: А1 е играещ треньор на отбор А. Отсъдено е техническо нарушение на А4 за:

- (а) увисване на обръча по време на загряването преди срещата или по време на интервала между полувремената.
- (б) поведението му по време на интервал в играта.

Тълкуване: И при двата случая техническото нарушение на А1 се счита за нарушение на състезател. Нарушението се счита за 1 от отборните нарушения за следващия период, както и за 1 от 5-те лични нарушения, които биха довели до излизането от игра на А1.

36-5 Принцип. Докато състезател е в положение на стрелба в коша, не е позволено на противниковите състезатели да го разконцентрират с действия като размахване на ръка (ръце) с цел да попречат на зрителното му поле, викане със силен глас, силно тропане с крака или пляскане с ръце в близост до стрелящия състезател. Тези действия би могло да доведат или до техническо нарушение, ако състезателят губи предимство заради действието, или до предупреждение, ако състезателят не губи предимство заради действието.

36-6 Пример: А1 е в положение на стрелба в коша, когато Б1 се опитва да му попречи, като вика със силен глас или силно тропа с крака по пода. Стрелбата в коша е:

- (а) сполучлива.
- (б) несполучлива.

Тълкуване:

- (а) Б1 трябва да бъде предупреден официално и предупреждението трябва да бъде съобщено на треньора на отбор Б. Ако отбор Б вече е получил предупреждение за подобно поведение, трябва да бъде отсъдено техническо нарушение на Б1.
- (б) Трябва да бъде отсъдено техническо нарушение на Б1.

36-7 Принцип. Ако съдиите открият, че по време на игра някой отбор разполага с повече от 5-има състезатели, намиращи се едновременно на игралното поле, грешката трябва да бъде поправена възможно най-бързо, но без да се отнема предимство на другия отбор.

Предполагайки, че съдиите и секретарският апарат са изпълнили коректно задълженията си, един състезател непозволено е влязъл или останал на игралното поле. Затова съдиите трябва да разпоредят един състезател да напусне незабавно игралното поле и да отсъдят техническо нарушение на треньора на отбора, записано като „В“. Треньорът е отговорен за правилното извършване на смените и за напускането на заменения състезател веднага след смяната.

36-8 Пример: По време на играта се открива, че отбор А има повече от 5-има състезатели на игралното поле.

- (а) Когато грешката е открита, отбор Б (с 5-има състезатели) е във владение на топката.
- (б) Когато грешката е открита, отбор А (с повече от 5-има състезатели) е във владение на топката.

Тълкуване:

(а) Играта трябва да бъде спряна незабавно, освен ако така се отнема предимство на отбор Б.

(б) Играта трябва да бъде спряна незабавно.

И при двата случая състезателят, който е влязъл (или останал) в игра неправилно, трябва да напусне играта и трябва да бъде отсъдено техническо нарушение на треньора на отбор А, записано като „В“.

36-9 Принцип. След като бъде открито, че отбор участва в играта с повече от 5-има състезатели, се установява, че точки са били отбелязани или нарушение е било извършено от състезател от този отбор, докато е участвал непозволено. Всички такива точки се зачитат, а нарушение, извършено (нарушения, извършени) от (или срещу) този състезател се считат за нарушения на състезател.

36-10 Пример: Съдиите откриват, че А2 участва като 6-и състезател за отбор А на игралното поле и спират играта, след като:

- (а) А2 е извършил нарушение в нападение.
- (б) А2 е отбелязал кош от игра.
- (в) Б2 е фаулирал А2 по време на несполучлива стрелба в коша на А2.

Тълкуване:

- (а) Нарушението на А2 се счита за нарушение на състезател.
- (б) Кошът, отбелязан от А2, се зачита.
- (в) Който и да е състезател от отбор А, който се е намирал на игралното поле по време на отсъждането на нарушението, посочен от треньора си, трябва да изпълни наказателните удари.

36-11 **Принцип.** След като е бил уведомен, че няма право да участва повече в срещата поради 5-ото си нарушение, състезател влиза отново в игра. Неправилното му участие трябва да бъде санкционирано веднага щом бъде открито, но без да се отнема предимство на противниковия отбор.

36-12 **Пример:** След като извършва 5-ото си нарушение, Б1 е уведомен, че няма право да участва повече в срещата. По-късно Б1 отново влиза в игра като заместник. Неправилното участие на Б1 е открито, преди:

- (а) топката отново да стане жива и играта да бъде подновена. или след като:
- (б) топката отново е станала жива, докато е във владение на отбор А.
- (в) топката отново е станала жива, докато е във владение на отбор Б.
- (г) топката отново е станала мъртва след влизането в игра на Б1.

Тълкуване:

- (а) Б1 трябва незабавно да напусне игралното поле.
- (б) Играта трябва да бъде спряна незабавно, освен ако така се отнема предимство на отбор А. Б1 трябва да напусне игралното поле.
- (в), (г) Играта трябва да бъде спряна незабавно. Б1 трябва да напусне игралното поле.

При всички случаи трябва да бъде отсъдено техническо нарушение на треньора на отбор Б, записано като „В“.

36-13 **Принцип.** След като е бил уведомен, че няма право да участва повече в срещата поради 5-ото си нарушение, състезател влиза отново в игра и отбелязва кош от игра, извършва нарушение или е фаулиран от противников състезател, преди неправилното му участие да бъде открито. Кошът се зачита, а нарушението се счита за нарушение на състезател.

36-14 **Пример:** След като извършва 5-ото си нарушение, Б1 е уведомен, че няма право да участва повече в срещата. По-късно Б1 отново влиза в игра като заместник. Неправилното участие на Б1 е открито, след като:

- (а) Б1 отбелязва кош от игра.
- (б) Б1 извършва нарушение.
- (в) Б1 е фаулиран от А1 (5-о отборно нарушение).

Тълкуване:

- (а) Кошът, отбелязан от Б1, се зачита.
- (б) Нарушението, извършено от Б1, се счита за нарушение на състезател и трябва да бъде вписано в протокола в мястото след 5-ото му нарушение.
- (в) 2-та наказателни удара, присъдени на Б1, трябва да бъдат изпълнени от заместника му.

При всички случаи трябва да бъде отсъдено техническо нарушение на треньора на отбор Б, записано като „В“.

36-15 **Принцип.** След като **не** е бил уведомен, че няма право да участва повече в срещата поради 5-ото си нарушение, състезател остава или влиза отново в игра. Този състезател трябва да напусне игралното поле веднага щом грешката бъде открита, стига така да не се отнема предимство на противниковия отбор. Не трябва да има санкция за неправилното участие на отстранения състезател. Ако този състезател отбележи кош от игра, извърши нарушение или е фаулиран от противников състезател, кошът се зачита, а нарушението се счита за нарушение на състезател.

36-16 **Пример:** А6 отправя искане да замени А1. Следващата мъртва топка е причинена от нарушение, извършено от А1 и А6 влиза в игра. Съдиите не уведомяват А1, че е извършил 5-ото си нарушение. По-късно А1 влиза отново в игра като заместник. Неправилното участие на А1 е открито, след като:

- (а) часовникът за игра е пуснат, докато А1 участва като състезател.
- (б) А1 отбелязва кош от игра.
- (в) А1 фаулира Б1.
- (г) Б1 фаулира А1 по време на несполучлива стрелба в кош.

Тълкуване:

Не трябва да има санкция за неправилното участие на А1.

- (а) Играта трябва да бъде спряна, но без да се отнема предимство на отбор Б. А1 трябва веднага да напусне игралното поле и да бъде заменен.
- (б) Кошът, отбелязан от А1, се зачита.
- (в) Нарушението, извършено от А1, се счита за нарушение на състезател и се санкционира като такова. То трябва да бъде вписано в протокола в мястото след 5-ото му нарушение.
- (г) Поради нарушението, извършено от Б1, заместникът на А1 трябва да изпълни 2 или 3 наказателни удара.

36-17 **Пример:** 10 минути преди началото на срещата е отсъдено техническо нарушение на А1. Преди изпълнението на началната спорна топка треньорът на отбор Б определя Б1 за изпълнител на 1 наказателен удар, но Б1 не е един от 5-имата започващи срещата състезатели за отбор Б.

Тълкуване: Един от състезателите, определени като стартови 5-има за отбор Б, трябва да изпълни наказателния удар. Смяна не може да бъде разрешена, преди игралното време да е започнало да тече.

36-18 **Принцип.** Когато състезател падне на пода, симулирайки, че срещу него е било извършено нарушение, като по този начин се опитва да създаде нечестно предимство в желанието да бъде отсъдено нарушение на противников състезател или да се създаде неспортсменско отношение към съдиите сред зрителите, такова поведение трябва да се счита за неспортсменско.

36-19 **Пример:** А1 пробива към кош, когато Б1 пада на пода или без да е имало съприкосновение между двамата, или след пренебрежимо малко съприкосновение, което очевидно не е причинило театралната изява на Б1.

Състезателите на отбор Б вече са получили предупреждение за такова действие посредством треньора на отбор Б.

Тълкуване: Такова поведение е очевидно неспортсменско и пречи на нормалното протичане на срещата. Трябва да бъде отсъдено техническо нарушение на Б1.

36-20 **Принцип.** Ако бъде позволено прекомерно размахване на лакти, може да доведе до сериозни наранявания, особено в случаи на борба за отскочила топка или на отблизо пазен състезател. Ако такова действие доведе до съприкосновение, може да бъде отсъдено лично нарушение. Ако такова действие не доведе до съприкосновение, може да бъде отсъдено техническо нарушение.

36-21 **Пример:** А1 овладява борбата за отскочила топка и се приземява на пода. Веднага А1 е пазен отблизо от Б1. Без да осъществява съприкосновение с Б1, А1 размахва силно лактите си в опит да уплаши Б1 или да създаде достатъчно пространство, за да може да пивотира, да подаде или да започне дрибъл.

Тълкуване: Действието на А1 не подхожда на духа и смисъла на играта. Може да бъде отсъдено техническо нарушение на А1.

36-22 **Принцип.** Състезател трябва да бъде дисквалифициран, когато срещу него са отсъдени 2 технически нарушения.

36-23 **Пример:** А1 е извършил 1-ото си техническо нарушение по време на 1-ото полувреме за увисване на обръча. 2-ро техническо нарушение е отсъдено срещу него по време на 2-рото полувреме за неспортсменско поведение.

Тълкуване: А1 автоматично се дисквалифицира и трябва да отиде в съблекалнята на отбора си и да остане там до края на срещата или, ако пожелае, трябва да напусне сградата. Трябва да се санкционира само 2-рото техническо нарушение, като не се администрира допълнителна санкция за дисквалификацията. Задължение на секретаря е да уведоми съдия незабавно, когато състезател е извършил 2 технически нарушения и трябва да бъде дисквалифициран.

Чл. 37 **НЕСПОРТСМЕНСКО НАРУШЕНИЕ**

37-1 **Принцип.** Часовникът за игра показва 2:00 минути или по-малко в 4-ия период и във всяко продължение и топката се намира извън игралното поле и трябва да бъде вкарана в игра отвън и е все още в ръцете на съдията или вече е на разположение на състезателя, който трябва да я вкара в игра отвън. Ако в този момент защитник на игралното поле причини съприкосновение със състезател от отбора в нападение на игралното поле и бъде отсъдено нарушение, това е неспортсменско нарушение.

37-2 **Пример:** При оставащо време за игра 0:53 в последната минута на срещата А1 държи топката или тя е предоставена на негово разположение за вкарване в игра отвън, когато Б2 причинява съприкосновение с А2 на игралното поле и е отсъдено нарушение на Б2.

Тълкуване: Очевидно Б2 не прави никакъв опит за игра с топката и получава предимство, като не позволява часовникът за игра да бъде пуснат. Трябва да бъде отсъдено неспортсменско нарушение, без да бъде отправяно предупреждение.

- 37-3 Пример:** При оставащо време за игра 0:53 в последната минута на срещата при вкарване на топката в игра отвън А1 държи топката или тя е предоставена на негово разположение, когато А2 причинява съприкосновение с Б2 и е отсъдено нарушение на А2.

Тълкуване: А2 не получава предимство посредством извършването на нарушение. Трябва да бъде отсъдено лично нарушение на А2, освен ако твърдостта на нарушението изисква отсъждане на неспортсменско нарушение. Играта следва да бъде подновена с вкарване на топката в игра отвън от отбор Б от мястото, намиращо се най-близо до мястото на извършване на нарушението.

- 37-4 Принцип.** Когато часовникът за игра показва 2:00 минути или по-малко в 4-ия период и във всяко продължение и след като топката е напуснала ръцете на състезателя, който я е вкарал в игра отвън, в опит да спре времето за игра или да не позволи то да бъде пуснато, защитник причинява съприкосновение със състезател от отбора в нападение, който е получил или тъкмо получава топката на игралното поле. Това съприкосновение трябва да бъде отсъдено **веднага** като лично нарушение, освен ако твърдостта му изисква отсъждане на неспортсменско или дисквалифициращо нарушение. **Принципът на предимство/отнемане на предимство не трябва да бъде прилаган.**

- 37-5 Пример:** При оставащо време за игра 1:02 в края на срещата при резултат А 83 – Б 80 при вкарване на топката в игра отвън тя е напуснала ръцете на А1, когато Б2 причинява съприкосновение на игралното поле с А2, който тъкмо получава топката. Отсъдено е нарушение на Б2.

Тълкуване: Веднага трябва да бъде отсъдено лично нарушение на Б2, освен ако съдиите преценят, че твърдостта на съприкосновението, осъществено от Б2, изисква отсъждане на неспортсменско или дисквалифициращо нарушение.

- 37-6 Пример:** При оставащо време за игра 1:02 в края на срещата при резултат А 83 – Б 80 при вкарване на топката в игра отвън тя е напуснала ръцете на А1, когато А2 причинява съприкосновение на игралното поле с Б2. Отсъдено е нарушение на А2.

Тълкуване: А2 не получава предимство посредством извършването на нарушение. **Веднага** трябва да бъде отсъдено лично нарушение на А2, освен ако нарушението е прекалено твърдо. Играта следва да бъде подновена с вкарване на топката в игра отвън от отбор Б от мястото, намиращо се най-близо до мястото на извършване на нарушението.

- 37-7 Пример:** При оставащо време за игра 1:02 в края на срещата при резултат А 83 – Б 80 при вкарване на топката в игра отвън тя е напуснала ръцете на А1, когато Б2 причинява съприкосновение на игралното поле с А2 **в зона на игралното поле далеч от мястото, в което топката е била връчена за вкарване в игра отвън.** Отсъдено е нарушение на Б2.

Тълкуване: Очевидно B2 не прави никакъв опит да играе с топката и получава предимство, като не допуска времето за игра да бъде пуснато. Трябва да бъде отсъдено неспортсменско нарушение, без да бъде отправяно предупреждение.

Чл. 38 ДИСКВАЛИФИЦИРАЩО НАРУШЕНИЕ

38-1 **Принцип** След като лице е дисквалифицирано, то вече не е член на отбора или персонал на отборната скамейка. То не може да бъде санкционирано за последвало неспортсменско поведение.

38-2 **Пример:** A1 е дисквалифициран за явно неспортсменско поведение. Той напуска игралното поле и вербално обижда съдия.

Тълкуване: A1 вече е дисквалифициран и не може да бъде санкциониран допълнително. Старши съдията или комисарят, ако присъства такъв трябва да изпрати доклад за инцидента до организаторите на състезанието.

38-3 **Принцип** Когато състезател е дисквалифициран за явно неспортсменско действие без осъществено съприкосновение, санкцията е същата, както при дисквалифициращо нарушение с осъществено съприкосновение.

38-4 **Пример:** Отсъдена е грешка „крачки“ на A1. Ядосан, той вербално обижда съдията и е дисквалифициран.

Тълкуване: Санкцията е 2 наказателни удара и притежание на топката за отбор Б.

38-5 **Принцип** Когато е дисквалифициран заместник, отстранен състезател или придружител на отбора и е отсъдено техническо нарушение на треньора, записано като „B“, то трябва да бъде санкционирано като всяко друго техническо нарушение.

38-6 **Пример:** Отсъдено е 5-о лично нарушение на A1. Ядосан, той вербално обижда съдията и е дисквалифициран.

Тълкуване: Нарушението се отсъжда на треньора на отбор А и се записва като „B“. Санкцията е 1 наказателен удар и притежание на топката за отбор Б.

Чл. 39 СБИВАНЕ

39-1 **Принцип.** Отбор трябва да вкара топката в игра отвън, защото е бил във владение на топката, когато е започнало сбиване или е започнала ситуация, която е можела да доведе до сбиване. При подновяването на играта този отбор трябва да разполага с оставащото време на часовника за стрелба.

39-2 **Пример:** Отбор А е във владение на топката в продължение на 20 секунди, когато е налице ситуация, която може да доведе до сбиване. Съдиите

дисквалифицират членове и на двата отбора поради напускане на зоните на отборните скамейки.

Тълкуване: Отбор А, който е бил във владение на топката преди началото на ситуацията на сбиване, трябва да вкара топката в игра от продължението на средната линия срещу секретарската маса с оставащи само 4 секунди на часовника за стрелба.

Чл. 42 СПЕЦИАЛНИ ПОЛОЖЕНИЯ

42-1 **Принцип.** Когато има специални положения и са налице няколко наказания, които трябва да бъдат администрирани в един и същ период на спряно време, съдиите трябва да обърнат сериозно внимание на реда, в който са се случили грешките или нарушенията, за да установят кои наказания трябва да бъдат администрирани и кои трябва да бъдат унищожени.

42-2 **Пример:** А1 стреля в коша с отскок. Докато топката е във въздуха, прозвучава сигналът на часовника за стрелба. След сигнала, но докато А1 все още се намира във въздуха, Б1 извършва неспортсменско нарушение срещу А1 и:

- (а) топката не докосва обръча.
- (б) топката докосва обръча, но не влиза в коша.
- (в) топката влиза в коша.

Тълкуване: При всички случаи неспортсменското нарушение на Б1 не може да бъде пренебрегнато.

- (а) А1 е бил фаулиран от Б1 по време на стрелба в коша. Грешката „24 секунди“, извършена от отбор А, се пренебрегва, защото се е случила след неспортсменското нарушение. А1 трябва да изпълни 2 или 3 наказателни удара, а след това отбор А трябва да вкара топката в игра отвън от продължението на средната линия срещу секретарската маса.
- (б) Няма грешка „24 секунди“. А1 трябва да изпълни 2 или 3 наказателни удара, а след това отбор А трябва да вкара топката в игра отвън от продължението на средната линия срещу секретарската маса.
- (в) Зачитат се 2 или 3 точки за А1, последвани от 1 наказателен удар, който трябва да бъде изпълнен от А1, а след това отбор А трябва да вкара топката в игра отвън от продължението на средната линия срещу секретарската маса.

42-3 **Пример:** А1 е в положение на стрелба в коша и е фаулиран от Б2. След това А1 е фаулиран от Б1, докато А1 продължава да бъде в положение на стрелба в коша.

Тълкуване: Нарушението на Б1 се пренебрегва, освен ако е неспортсменско или дисквалифициращо нарушение.

42-4 **Пример:** Б1 извършва неспортсменско нарушение срещу А1. След нарушението са извършени технически нарушения от треньора на отбор А и треньора на отбор Б.

Тълкуване: Само еднаквите наказания се унищожават в реда, в който са били присъдени. Трябва да се унищожат наказанията за техническите нарушения на

треньорите. Играта трябва да се поднови с изпълнение на 2 наказателни удара от А1 и притежание на топката за отбор А.

42-5 Пример: Б1 извършва неспортсменско нарушение срещу А1 при сполучлива стрелба в кош на А1. След това А1 извършва техническо нарушение.

Тълкуване: Зачитат се 2 точки за А1. Наказанията за неспортсменското нарушение и за техническото нарушение (1 наказателен удар и притежание за двата отбора) се унищожават взаимно и играта се подновява с вкарване на топката в игра отвън от което и да е място зад крайната линия като след всеки кош от игра.

42-6 Пример: Опитвайки се да си осигури свободна позиция, Б1 избутва А1 и е отсъдено лично нарушение. Нарушението е 3-то за периода за отбор Б. След това (а не приблизително по същото време) А1 удря Б1 с лакът и е отсъдено неспортсменско нарушение.

Тълкуване: Това не е двойно нарушение, защото нарушенията на Б1 и А1 не са извършени приблизително по едно и също време. Играта се подновява с 2 наказателни удара за Б1 и притежание на топката за отбор Б.

42-7 Принцип. Ако по време на изпълнение на наказателни удари са извършени двойни нарушения или нарушения с еднакви наказания, нарушенията трябва да бъдат отсъдени, но наказанията не трябва да бъдат администрирани.

42-8 Пример: А1 изпълнява 2 наказателни удара. След първия наказателен удар:
(а) А2 и Б2 извършват двойно нарушение.
(б) А2 и Б2 извършват технически нарушения.

Тълкуване: Трябва да бъдат отсъдени нарушения на А2 и Б2, след което А1 трябва да изпълни втория наказателен удар. Играта трябва да продължи като след всеки последен или единствен наказателен удар.

42-9 Пример: А1 изпълнява 2 наказателни удара. И двата наказателни удара са сполучливи. Преди топката да стане жива след последния наказателен удар:
(а) А2 и Б2 извършват двойно нарушение.
(б) А2 и Б2 извършват технически нарушения.

Тълкуване: При двата случая трябва да бъдат отсъдени нарушения на замесените състезатели, след което играта трябва да бъде подновена с вкарване на топката в игра отвън от крайната линия като след всеки сполучлив последен или единствен наказателен удар.

42-10 Принцип. След отсъдени двойни нарушения и след унищожаването на еднакви наказания срещу двата отбора, ако не са останали други наказания за администриране, играта се подновява с вкарване на топката в игра отвън от отбора, който е бил във владение на топката или на който е било присъдено владението на топката преди първото нарушаване на правилата.
Ако и двата отбора не са били във владение на топката или владението на топката не е било присъдено на нито един от двата отбора преди първото

нарушаване на правилата, е налице положение на спорна топка. Играта се подновява с вкарване на топката в игра отвън според стрелката за алтернативно притежание.

42-11 Пример: По време на интервала в играта между първия и втория период състезателите А1 и Б1 извършват дисквалифициращи нарушения или треньорът на отбор А и треньорът на отбор Б извършват технически нарушения. Според стрелката за алтернативно притежание топката трябва да бъде за:

- (а) отбор А.
- (б) отбор Б.

Тълкуване:

- (а) Играта се подновява с вкарване на топката в игра отвън от отбор А от продължението на средната линия срещу секретарската маса. В момента, в който топката докосне или бъде легално докосната от състезател на игралното поле, посоката на стрелката за алтернативно притежание трябва да бъде сменена и следващото алтернативно притежание трябва да бъде за отбор Б.
- (б) Следва се същата процедура, но с вкарване на топката в игра отвън от отбор Б.

Чл. 44 ПОПРАВИМИ ГРЕШКИ

44-1 **Принцип.** За да бъде поправима, грешката трябва да бъде установена от съдиите, секретарския апарат или комисаря, ако присъства такъв, преди топката да стане жива след първата мъртва топка, след като часовникът за игра е бил пуснат след грешката. Това означава:

Грешката е извършена по време на мъртва топка	Грешката е поправима
Жива топка	Грешката е поправима
Часовникът за игра е пуснат или продължава да тече	Грешката е поправима
Мъртва топка	Грешката е поправима
Жива топка	Грешката вече не е поправима

След поправянето на грешката играта трябва да бъде подновена и топката трябва да бъде присъдена на отбора, на който е било присъдено притежанието на топката в момента, в който играта е била спряна за поправянето на грешката.

44-2 Пример: Б1 фаулира А1 и това е 4-ото нарушение на отбор Б за периода. Съдията допуска грешка, като предоставя топката на А1 за изпълнение на 2 наказателни удара. След последния сполучлив наказателен удар играта продължава и часовникът за игра е пуснат. Б2 получава топката, дриблира с нея и отбелязва кош от игра.

Грешката е открита:

- (а) преди топката да бъде
- (б) след като топката е

на разположение на състезател на отбор А за вкарване в игра от крайната линия.

Тълкуване:

Кошът, отбелязан от Б2, се зачита.

При (а), сполучливите наказателни удари се отменят. Грешката е все още поправима и топката се връчва на отбор А, за да я вкара в игра от крайната линия, където играта е била прекъсната, за да бъде поправена грешката.

При (б), грешката вече не е поправима и играта продължава.

44-3 **Принцип.** Ако грешката е изпълнение на наказателен удар (наказателни удари) от състезател, различен от този, който трябва да го (ги) изпълни, изпълнението на наказателен удар трябва да се анулира (изпълнените наказателни удари трябва да се анулират). Топката трябва да бъде връчена за вкарване в игра отвън на противниковия отбор от продължението на линията за наказателни удари, освен ако играта е била подновена, като в този случай топката трябва да бъде връчена за вкарване в игра отвън от мястото, намиращо се най-близо до това, където играта е била спряна, за да бъде поправена грешката, освен ако има за администриране наказания за други нарушения на правилата. Ако съдиите открият, че неправилен състезател се готви да изпълни наказателния удар (наказателните удари) и това бъде открито, преди топката да е напуснала ръцете на изпълнителя на наказателния удар (наказателните удари) за първия или единствен наказателен удар, състезателят веднага трябва да бъде заменен от правилния изпълнител, без да се прилага каквато и да е санкция.

44-4 **Пример:** Б1 фаулира А1 и това е 6-ото отборно нарушение на отбор Б. А1 трябва да изпълни 2 наказателни удара. Вместо него А2 отива да изпълни 2-та наказателни удара. Грешката е открита:

- (а) преди топката да напусне ръцете на А2 по време на изпълнението на първия наказателен удар.
- (б) след като топката е напуснала ръцете на А2 по време на изпълнението на първия наказателен удар.
- (в) след втория сполучлив наказателен удар.

Тълкуване:

При (а), грешката се поправя веднага и А1 изпълнява 2-та наказателни удара, без да има санкция за отбор А.

При (б) и (в), 2-та наказателни удара се отменят и играта се подновява с вкарване на топката в игра отвън от отбор Б от продължението на линията за наказателни удари.

Същата процедура трябва да бъде приложена и ако нарушението на Б1 е неспортсменско. В този случай правото на притежание на топката като част от санкцията за неспортсменското нарушение също се отменя и играта се подновява с вкарване на топката в игра отвън от отбор Б от продължението на средната линия срещу секретарската маса.

44-5 **Пример:** Б1 фаулира А1 по време на стрелба в коша на А1, след което е извършено техническо нарушение от треньора на отбор Б. Вместо А1 да изпълни 2 наказателни удара поради нарушението на Б1, А2 изпълнява всички 3 наказателни удара. Грешката е открита, преди топката да напусне ръцете на А3, който я вкарва в игра отвън поради техническото нарушение на треньора на отбор Б.

Тълкуване: 2-та наказателни удара, изпълнени от А2 вместо от А1, се отменят. Наказателният удар, изпълнен като санкция на техническото нарушение, е бил

правилно изпълнен и играта трябва да бъде подновена с вкарване на топката в игра отвън от отбор А от продължението на средната линия срещу секретарската маса.

44-6 **Принцип.** Когато грешка бъде поправена, играта трябва да бъде възобновена от мястото, на което е била прекъсната, за да бъде поправена грешката, освен ако поправката включва присъждане на изпълнение на наказателен удар (наказателни удари), като:

(а) ако не е имало промяна във владението на топката от момента на извършването на грешката, играта трябва да продължи като след всяко изпълнение на наказателен удар (наказателни удари).

(б) ако не е имало промяна във владението на топката от момента на извършването на грешката и същият отбор отбележи кош от игра, грешката се пренебрегва и играта продължава като след всеки обикновен кош от игра.

44-7 **Пример:** Б1 фаулира А1 и това е 5-ото отборно нарушение на отбор Б. Погрешно обаче топката е връчена на А1 за вкарване в игра отвън, а не за изпълнение на 2 наказателни удара. А2 дриблира с топката на игралното поле, когато Б2 я отплесва и тя излиза извън игралното поле. Треньорът на отбор А иска едноминутно прекъсване. По време на едноминутното прекъсване съдиите откриват грешката или са информирани, че А1 е трябвало да изпълни 2 наказателни удара.

Тълкуване: А1 трябва да изпълни 2 наказателни удара и играта трябва да продължи като след всеки обикновен последен наказателен удар (наказателни удари).

44-8 **Пример:** Б1 фаулира А1 и това е 5-ото отборно нарушение на отбор Б. Погрешно обаче топката е връчена на А1 за вкарване в игра отвън, а не за изпълнение на 2 наказателни удара. След вкарването на топката в игра отвън А2 стреля несполучливо в кош, когато е фаулиран от Б1 и трябва да изпълни 2 наказателни удара. Дадено е едноминутно прекъсване на треньора на отбор А. В същия период на спряно време съдиите откриват грешката или са информирани, че А1 е трябвало да изпълни 2 наказателни удара.

Тълкуване: А1 трябва да изпълни 2 наказателни удара без нареждане на състезатели около ограничителното поле. След това А2 трябва да изпълни 2 наказателни удара и играта трябва да продължи като след всеки обикновен последен наказателен удар (наказателни удари).

44-9 **Пример:** Б1 фаулира А1 и това е 5-ото отборно нарушение на отбор Б. Погрешно обаче топката е връчена на А1 за вкарване в игра отвън, а не за изпълнение на 2 наказателни удара. След вкарването на топката в игра отвън А2 отбелязва кош от игра. Преди топката да стане жива, съдиите откриват грешката. **Тълкуване:** Грешката се пренебрегва и играта продължава като след всеки обикновен кош от игра.

Чл. 46 СТАРШИ СЪДИЯ – ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ

46-1 **Принцип.** Процедура за прилагане на разглеждане на запис чрез системата за незабавни повторения (IRS-системата):

1. Записът на IRS-системата се разглежда от съдиите.
2. Ако отсъждането и решението на съдиите подлежат на промяна след разглеждането на записа на IRS-системата, първоначалното решение трябва да бъде показано от съдиите на игралното поле.
3. Преди разглеждането на записа на IRS-системата съдиите могат да съберат максимално количество информация от секретарския апарат и от комисаря, ако присъства такъв.
4. Старши съдията решава дали разглеждането на записа на IRS-системата ще бъде използвано или не. Ако не бъде, първоначалното решение на съдиите остава в сила.
5. След разглеждането на записа на IRS-системата първоначалното решение на съдията (съдиите) може да бъде поправено само ако разглеждането за записа на IRS-системата представи на съдиите ясно и категорично видимо доказателство за поправката.
6. Ако разглеждането на записа на IRS-системата ще бъде използвано, това трябва да бъде направено не по-късно от началото на следващия период или преди старши съдията да е подписал протокола, освен ако друго е предписано.
7. Съдиите трябва да задържат двата отбора на игралното поле в края на 2-рия период, ако ще бъде използвано разглеждане на записа на IRS-системата, за да се реши дали нарушението е било отсъдено преди изтичането на игралното време на 2-рия период, дали стрелящият състезател е излязъл извън игралното поле, дали е имало грешка „24 секунди“ или грешка „8 секунди“, както и дали трябва да бъде добавено време за игра на часовника за игра.
8. Съдиите трябва да задържат двата отбора на игралното поле в края на 4-ия период или в края на всяко продължение, ако ще бъде използвано разглеждане на записа на IRS-системата.
9. Разглеждането на записа на IRS-системата трябва да бъде извършено възможно най-бързо. Съдиите могат да удължат времето за разглеждане на записа на IRS-системата, ако се появят технически проблеми с IRS-системата.
10. Ако IRS-системата не проработи и няма одобрено свободно оборудване, IRS-системата не може да бъде използвана.
11. По време на разглеждането на записа на IRS-системата съдиите трябва да са сигурни, че няма неупълномощени лица, които имат достъп до монитора на IRS-системата.
12. След като разглеждането на записа на IRS-системата е приключило, окончателното решение трябва да бъде ясно показано от старши съдията пред секретарската маса и при необходимост да бъде съобщено на треньорите на двата отбора.

46-2 **Пример:** A1 стреля сполучливо в коша, когато прозвучава сигналът на часовника за игра за края на периода или срещата. Съдиите зачитат 2 или 3

точки. Съдиите не са сигурни дали топката е напуснала ръцете на А1 след края на игралното време.

Тълкуване: Ако разглеждането на записа на IRS-системата представи ясно и категорично видимо доказателство, че топката е напуснала ръцете на А1 след края на игралното време на периода или срещата, кошът се отменя. Ако разглеждането на записа на IRS-системата потвърди, че топката е напуснала ръцете на А1 преди края на игралното време на периода или срещата, старши съдията потвърждава зачитането на 2 или 3 точки за отбор А.

46-3 Пример: Отбор Б води в резултата с 2 точки. Сигналът на часовника за игра прозвучава за края на периода или срещата, когато А1 стреля в коша и съдиите зачитат 2 точки. Съдиите не са сигурни дали стрелбата на А1 трябва да се зачете за 3 точки.

Тълкуване: Разглеждането на записа на IRS-системата може да бъде използвано по всяко време, за да се реши дали сполучлива стрелба в коша се зачита за 2 или за 3 точки.

46-4 Пример: А1 отбелязва кош от игра от зоната за 3 точки и приблизително по същото време прозвучава сигналът на часовника за игра за края на периода. Съдиите не са сигурни дали А1 е докоснал граничната линия при стрелбата си.

Тълкуване: Разглеждането на записа на IRS-системата може да бъде използвано в края на периода, за да се реши дали при сполучлива стрелба в коша топката е напуснала ръцете на стрелящия състезател преди прозвучаването на сигнала на часовника за игра за края на периода. Ако това е така, разглеждането на записа на IRS-системата може да бъде използвано и за да се определи дали и колко време трябва да остане на часовника за игра, ако стрелящият състезател е излязъл извън игралното поле.

46-5 Пример: А1 отбелязва кош от игра и приблизително по същото време прозвучава сигналът на часовника за игра за края на периода. Съдиите не са сигурни дали е имало грешка „24 секунди“.

Тълкуване: Разглеждането на записа на IRS-системата може да бъде използвано в края на периода, за да се реши дали при сполучлива стрелба в коша топката е напуснала ръцете на стрелящия състезател преди прозвучаването на сигнала на часовника за игра за края на периода. Ако това е така, разглеждането на записа на IRS-системата може да бъде използвано и за да се определи дали и колко време трябва да остане на часовника за игра, ако е имало грешка „24 секунди“.

46-6 Пример: А1 отбелязва кош от игра и приблизително по същото време прозвучава сигналът на часовника за игра за края на периода. Съдиите не са сигурни дали е имало грешка „8 секунди“.

Тълкуване: Разглеждането на записа на IRS-системата може да бъде използвано в края на периода, за да се реши дали при сполучлива стрелба в коша топката е напуснала ръцете на стрелящия състезател преди прозвучаването на сигнала на часовника за игра за края на периода. Ако това е така, разглеждането на записа

на IRS-системата може да бъде използвано и за да се определи дали и колко време трябва да остава на часовника за игра, ако е имало грешка „8 секунди“.

46-7 Пример: Отбор Б води в резултата с 2 точки. Сигналът на часовника за игра прозвучава за края на периода или срещата, когато е отсъдено лично нарушение на Б1 срещу дриблиращия състезател А1. Това е 5-ото нарушение на отбор Б за периода.

Тълкуване: Разглеждането на записа на IRS-системата може да бъде използвано, за да се реши дали нарушението е било отсъдено преди края на игралното време. Ако е така, се присъждат 2 наказателни удара на А1, а часовникът за игра се връща на оставащото време за игра.

46-8 Пример: А1 стреля в коша и е фаулиран от Б1. Приблизително по същото време прозвучава сигналът на часовника за игра за края на периода. Стрелбата в коша е несполучлива.

Тълкуване: Разглеждането на записа на IRS-системата може да бъде използвано, за да се реши дали нарушението на Б1 е било отсъдено преди прозвучаването на сигнала на часовника за игра.

Ако разглеждането на записа на IRS-системата докаже, че нарушението е било отсъдено преди края на периода, часовникът за игра трябва да се върне на оставащото време за игра и трябва да бъдат присъдени наказателни удари.

Ако разглеждането на записа на IRS-системата докаже, че нарушението е било отсъдено след края на периода, нарушението на Б1 трябва да се пренебрегне и не трябва да се присъждат наказателни удари на А1, освен ако нарушението на Б1 е било отсъдено като неспортсменско или дисквалифициращо и предстои нов период.

46-9 Пример: При оставащо време за игра 5:53 в 1-вия период топката се търкаля до страничната линия на игралното поле, когато А1 и Б1 се опитват да я овладеят. Топката излиза извън игралното поле и е присъдена за вкарване в игра отвън от отбор А. Съдиите не са сигурни кой състезател е причинил излизането на топката извън игралното поле.

Тълкуване: Съдиите не могат да разглеждат записа на IRS-системата по това време. IRS-системата може да бъде използвана за определяне на състезателя, причинил излизането на топката извън игралното поле само когато часовникът за игра показва 2:00 минути или по-малко в 4-ия период и във всяко продължение.

46-10 Пример: А1 стреля в коша, топката влиза в коша и съдиите зачитат 3 точки. Съдиите не са сигурни дали А1 е изстрелял топката от зоната за 3 точки.

Тълкуване: Разглеждането на записа на IRS-системата може да бъде използвано по всяко време от срещата, за да се реши дали стрелбата в коша се зачита за 2 или 3 точки. Разглеждането на записа на IRS-системата в дадената игрова ситуация трябва да се извърши при първата възможност, когато часовникът за игра е спрял и топката е мъртва.

46-11 Пример: А1 е фаулиран от Б1 и трябва да изпълни 2 наказателни удара. Съдиите не са сигурни кой е правилният изпълнител на наказателните удари.

Тълкуване: Разглеждането на записа на IRS-системата може да бъде използвано по всяко време от срещата, за да се определи кой е правилният изпълнител на наказателните удари, преди топката да бъде предоставена на разположение на изпълнителя за 1-вия му наказателен удар. Разглеждането на записа на IRS-системата обаче все още може да бъде използвано, след като топката е била предоставена на негово разположение, но ако разглеждането на записа на IRS-системата докаже, че това не е правилният изпълнител на наказателните удари, е налице поправима грешка, свързана с изпълнение на наказателни удари от състезател, различен от този, който е определен от правилата да ги изпълни. Изпълненият наказателен удар (изпълнените наказателни удари) трябва да се отмени (отменят), притежанието на топката, ако е част от това наказание, също трябва да се отмени и топката трябва да се връчи на противниковия отбор за вкарване в игра отвън от продължението на линията за наказателни удари.

46-12 Пример: А1 и Б1 започват да си разменят удари с юмруци, като след това още състезатели се замесват в сбиването. След няколко минути съдиите възстановяват реда на игралното поле.

Тълкуване: След като редът е възстановен, съдиите могат да разгледат записа на IRS-системата, за да разпознаят замесените членове на отбора и придружителите на отбора по време на сбиване. След събирането на ясни и категорично видими доказателства за ситуацията на сбиване окончателното решение трябва да бъде ясно докладвано от старши съдията пред секретарската маса и да бъде съобщено на двамата треньори.

46-13 Пример: При оставащо време за игра 1:45 в някое продължение А1, намиращ се в близост до страничната линия, подава топката към А2. При подаването Б1 отплесва топката и тя излиза извън игралното поле. Съдиите не са сигурни дали А1 вече не е бил извън игралното поле при подаването.

Тълкуване: Разглеждането на записа на IRS-системата не може да бъде използвано, за да се реши дали състезател или топката са излезли извън игралното поле.

46-14 Пример: При оставащо време за игра 1:37 в 4-ия период топката излиза извън игралното поле. Топката е присъдена за вкарване в игра отвън от отбор А и е дадено едноминутно прекъсване на отбор А. Съдиите не са сигурни кой състезател е причинил излизането на топката извън игралното поле.

Тълкуване: Разглеждането на записа на IRS-системата може да бъде използвано, за да се определи кой състезател е причинил излизането на топката извън игралното поле. Едноминутното прекъсване започва да тече едва след края на разглеждането на записа на IRS-системата.

46-15 Принцип. Преди срещата старши съдията одобрява IRS-системата и информира 2-мата треньори за наличието ѝ. Единствено IRS-системата, одобрена от старши съдията, може да бъде използвана за разглеждане на запис.

46-16 Пример: А1 стреля в коша, когато прозвучава сигналът на часовника за игра за края на срещата. Стрелбата е сполучлива. На игралното поле няма одобрена IRS-система, но мениджърът на отбор Б заявява, че срещата е била записана от оператора на отбора от издигнато място и предоставя на съдиите записа за разглеждане.

Тълкуване: Разглеждането на записа се отказва.

